

Michail C. Vlădescu

Voica

Dramă în 5 acte

Editat de
George Sandulescu și Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu

The Complete Works

Opere Complete

Edited by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

At the very beginning of the year 2015, *Contemporary Literature Press* is publishing *The Complete Works* of a writer who was born almost at the same time as T.S. Eliot and James Joyce. He wrote about 'restlessness', 'insatiable, ruthless observation', 'foreigners from all over the world', 'desire' and 'violence': these words come from Mihail C. Vlădescu himself. They reveal him as a Modernist in early 20th Century Romania. This is the reason why we are publishing one of his books in both English and Romanian.

Who exactly was Mihail C. Vlădescu? A 'Former MP' (as he signs two of his books) who graduated from Law School at the University of Bucharest, who fought as an officer in World War I, was a journalist, a Member of Parliament, a political and military commentator. A traveller above everything else. Theoretically, he resided in Bucharest, number 18 Pictor Romano street. He was born in 1886, and died very young, at only 45 years of age. The Vlădescu building, owned by his family, was just a few steps away from number 9 Plantelor Street, where the Romanian national poet Mihail Eminescu died three years later, in 1889...

The books we are now publishing fall into two categories: books of reality

Începem anul 2015 cu *Operele Complete* ale unui scriitor care s-a născut cam în același timp cu T.S. Eliot și James Joyce. Un scriitor român care ne vorbește despre „neastâmpăr”, „sete de observație nemiloasă și crudă”, „străini pripășiți de prin toate părțile”, „dorințe” și „violență”: l-am citat pe Mihail C. Vlădescu. Expresiile surprind esența operei lui moderniste. „Fluxul Conștiinței” și „monologul interior” au încolțit, așadar, și în România anilor 1920. Tocmai pentru acest motiv, unul dintre volumele pe care le publicăm acum apare bilingv, în limbile română și engleză.

Cine era Mihail C. Vlădescu? În mod sigur un „Fost Deputat” (cum apare pe coperta câtorva dintre cărțile lui), absolvent de Drept la Universitatea din București, ofițer în primul război mondial, gazetar, membru în Parlament și comentator politic. Dar mai presus de toate, mare iubitor de călătorii. Teoretic, domiciliat în București, pe strada Pictor Romano numărul 18, s-a născut în anul 1886 și a murit foarte tânăr, la numai 45 de ani. Blocul Vlădescu, unde locuia cu familia lui, era la doi pași de strada Plantelor numărul 9, locul unde a murit Mihail Eminescu cu trei ani după nașterea lui Vlădescu, în anul 1889...

Cărțile pe care le publicăm acum se împart în două categorii: cărțile realității și cărțile imaginate. Pe primele, scriitorul le

and books of the imagination. The writer signed the books in the first group with his real name. The books in the second category were written under the pseudonym Alexis V. Drăculea. The implications of this invented name are hinted at in the Editors' Introductions.

This writer is not present in any history of literature so far. The important libraries of the country know little about him. When you least expect it, you come across one more of his books in some obscure second-hand bookshop.

Mihail C. Vlădescu, however, was more than just a writer: he was also a political personality of his time. The proof of that statement can be found, among others, in his political discourses in the Romanian Parliament. They betray an irresistible intelligence, biting irony, breathtaking presence of mind, and a remarkable knowledge of international politics during World War I and after.

Contemporary Literature Press is now launching an invitation to its readers to join the game and investigate the case of a writer who travelled the world, fought in the war, made Modernism in his books, and who is still hiding under the enigmatic mantle of the pseudonym Alexis V. Drăculea!

Bucharest-Monaco, 2015

semnează cu numele lui adevărat. Celelalte au apărut sub pseudonimul Alexis V. Drăculea, ale cărui semnificații le veți afla citind introducerile la *Operele Complete*.

Nu figurează în *Istoria Literaturii* a lui George Călinescu. Marile biblioteci ale țării nu știu mare lucru despre el și nici nu au toate cărțile lui. Atunci când te aștepti mai puțin, mai descoperi printr-o întâmplare încă un volum pe care îl vinde un anticar obscur.

Mihail C. Vlădescu a fost nu numai unul dintre scriitorii moderniști ai României: el a fost și om politic. Dovedesc acest lucru discursurile lui în Parlamentul României, ca Deputat de Teleorman. Găsim în aceste discursuri o remarcabilă inteligență vie, o ironie mușcătoare, o prezență de spirit cuceritoare, și o cunoaștere impecabilă a situației internaționale interbelice. O adevărată personalitate a anului 1922... Ca să-l parafrazăm pe cronicarul Miron Costin din veacul al XVII-lea, „Nasc și la Alexandria oameni.”

Contemporary Literature Press își invită cititorii să intre în jocul acesta și să descopere cine a fost scriitorul care a bătut lumea, a făcut războiul, a scris aproape la aceeași masă cu marii moderniști, și care încă se ascunde în mantia enigmatică a pseudonimului Alexis V. Drăculea!

George Sandulescu and Lidia Vianu

Michael C. Vlădescu

Voica

Dramă în 5 acte

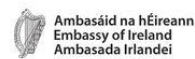
Editat de
George Sandulescu și Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

Director
Lidia Vianu
Executive Advisor
George Sandulescu

The online Publishing House of the University of Bucharest

ISBN 978-606-8592-86-2

© C. George Sandulescu

© Universitatea din București

Copertă și ilustrații

Lidia Vianu

Dactilografiere: Ana Dragomir

Corectură: Violeta Baroană

Postare: Simona Sămulescu

Publicitate: Violeta Baroană

Voica. Dramă în 5 acte de Mihail C. Vlădescu a apărut prima dată în jurul anului 1912 la București, la Tipografia Cooperativă „Poporul”. Prezenta ediție păstrează ortografia și punctuația autorului.

Mihail C. Vlădescu se semnează **Mi(c)hail** în drama în 5 acte *Voica* (1912?). Trei volume de proză (*Jurnalul meu de războiu*, 1918; *În retragere*, 1918; *Între Venus și Marte*, 1922) și o tragedie în 3 acte, *Ioana*, 1928 sunt semnate de el sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea**. Primele lui două volume apăreau în timpul primului Război Mondial, restul abia după sfârșitul războiului.

Mi(c)hail are rezonanță Biblică și în același timp trimite la Arhanghelul Mi(c)hail. **Alexis** reprezintă Alexandria, orașul de baștină al întregii familii Noica, în care s-a născut Mihail C. Vlădescu. Inițiala **V** reprezintă fără îndoială patronimul Vlădescu. Cât despre **Drăculea**, sensul nu este deslușit. Nepotul scriitorului, C. George Sandulescu, editor al Operelor lui complete, își amintește că mama lui, Elena Sandulescu, sora lui Mihail C. Vlădescu, vorbea despre *Drăculești*, moșia pe care o ținuse în arendă Constantin Vlădescu, tatăl ei, primarul orașului Alexandria: toate acestea se petrecuseră înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

Imaginea de pe copertă: Constantin Daniel Rosenthal, Scenă la fântână.

MiGHail C. Vlădescu

Voica

Dramă în 5 acte

Editat de
George Sandulescu și Lidia Vianu

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

1

Cuprins

George Sandulescu	A New Noica of Long Ago. Un Noica proaspăt revenit din trecut. Mihail C. Vlădescu (1886-1931)	p. 2
	Opere de Mi(c)hail C. Vlădescu / Alexis V. Drăculea	p. 12
Lidia Vianu	Un mister nedelegat	p. 14
Mihail C. Vlădescu: Voica. Dramă în 5 acte		p. 21

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

2

George Sandulescu

A New Noica of Long Ago
Un Noica proaspăt revenit din trecut
Mihail C. Vlădescu (1886-1931)

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

3

Alexandrina Noica, épouse VLĂDESCU, and her family: 12 children – six boys and six girls – all born between 1885 and 1906. One every year: in 1889 two, even: one in January, another in December... The photo was most likely taken in 1906 – when the last was born.

Alexandrina Noica, épouse VLĂDESCU, și familia ei: 12 copii – șase băieți și șase fete – născuți cu toții între 1885 și 1906. Câte unul pe an: iar în 1889 chiar doi în același an: unul în ianuarie, celălalt în decembrie... Fotografie făcută foarte probabil în 1906 – anul ultimului născut.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

4

He's been on my book-shelf for more than half a century. I remember having to cut some of the pages of the new plays upon my very first reading...

De mai bine de jumătate de veac el se află ascuns undeva pe rafturile bibliotecii mele. Mi-aduc aminte că, atunci când l-am citit prima oară, a trebuit să tai chiar eu o parte din paginile pieselor și ale textele lui cele mai recente.

○

A forgotten man. A fairly good Romanian writer never remembered by anybody. Except by his own brothers and sisters. And by myself.

Un om dat uitării. Un scriitor român destul de reușit, pe care nimeni nu-l mai ține minte. Afară, doar, de frații și surorile lui. Și de mine.

○

One of the very rare literary personalities revived direct by the Net.

Una din puținele personalități pe care le readuce la viață în mod straniu ceva ce se numește INTERNET.

○

Is he worth it ? It's up to you all to judge... He may enrich Romanian literature. Or he may not.

Merită, oare? Cititorii vor hotărî... Poate va îmbogăți literatura română. Poate nu.

One can never properly judge one's own!

E atât de greu să-i judeci pe ai tăi!

For relatives usually lack the distancing required in order to relate in an objective manner.

Când vine vorba de familie, nu avem detașarea necesară pentru a percepe obiectiv lucrurile.

○

What was he? He was many things: a devoted **Soldier** in the fight against the Nation's Enemy – something quite

Ce anume a fost? A fost mai multe: **soldat** credincios luptei împotriva Dușmanului Națiunii – lucru greu de

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

5

impossible to find in our days, where the Homeland — *La Patrie* — has etherised into near-total disappearance.

A passionate Member of Parliament — *un député* — fighting the high and mighty — Nicolae Iorga, for instance — by the skin of his teeth, for the right cause — I'm sure. What exactly was that 'right cause', you may ask. I reply, 'I haven't the slightest idea'... But for an officer like him — barely back from battle — it is quite, quite inconceivable that he would have stood up so staunchly for the wrong thing.

He must have been far too deeply marked by the Great War.

A meticulous **commentator** of war events from so many angles: the personal and intimate angle of the war-diarist; the highly analytical angle of the consummate war scholar, in *Problemele Comandamentului*. And last, but not quite, from the purely fictional angle — from the highest viewpoint of all — the purely literary one, in his so very economically written dozen or so of short stories, entitled *În Retrăgere*.

What professions did he actually exert? For there is so much circumstantial evidence that he must most certainly have had more than one...

Having studied Law at the University

găsit astăzi, când Patria — *La Patrie* — a dispărut aproape cu totul.

Deputat aprins — *un député* — în luptă cu cei puternici și de rang înalt — Nicolae Iorga, de pildă — încrâncenat, pentru o cauză dreaptă — sunt convinși. Ce „cauză dreaptă” anume — vă întrebați. Sincer să fiu, nici eu nu știu... Dar, ofițer fiind — abia întors din război — e foarte greu de crezut că ar fi luptat cu atâta îndârjire pentru o cauză nedemnă.

Trebuie că Marele Război l-a marcat profund. Poate prea profund.

Comentator meticolos al evenimentelor de război, din toate unghiurile: acela personal și intim al jurnalului de război; unghiul ascuțit analitic al eruditului desăvârșit în ale războiului, în *Problemele Comandamentului*. Nu în ultimul rând, din perspectiva imaginației — mai presus de toate celelalte — acesta fiind unghiul pur literar, în cele douăsprezece nuvele ale sale, scrise cu mare economie de efecte și intitulate *În retrăgere*.

Care anume au fost profesiile lui? Fiindcă avem atâtea dovezi clare că precis a avut mai mult decât una...

Studiase Dreptul la Universitatea din București înainte de primul război

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

6

of Bucharest before the First World War, he of course became ‘**un avocat**’, that is, in English terms, both a solicitor and a barrister, wrapped all in one.

I must humbly confess that I do not know absolutely anything about his achievements from my own family. (He had died three years or so before I was born...)

But considering he had been prospering financially—with an elegant villa at Braşov and even a German governess to take care of it (she took care of me too for a whole summer when I was old enough to remember her face and her memorable statements!), he was spoken of with the kind of respect that money almost automatically generated around him.

And then, he wrote. For the newspapers, of course. So he was also a **journalist**. Which newspapers? And what about ?

I have absolutely no idea. For in my later years of adolescence and early youth I was so frantically busy hiding his intellect, his image, his very existence from the over-inquisitive Communist régime that had for half a century enveloped the whole country that no member of the family ever dared touch the subject, not even in the most private circumstances. We had all learned ever so

mondial, şi prin urmare a devenit „avocat”, pledant şi nu numai.

Mărturisesc cu părere de rău că nu cunosc direct de la membrii familiei mele nimic despre realizările lui. (A murit cu vreo trei ani înainte de a mă naşte eu...)

Având, însă, în vedere că îi mersese bine din punct de vedere financiar—avea o vilă elegantă la Braşov, de care îngrijea o guvernanta nemţoică (tot ea a avut grijă şi de mine o vară întreagă atunci când am început să-i pot ţine minte chipul şi replicile, de-a dreptul memorabile), se vorbea despre el cu acel respect pe care i-l asigurau automat banii.

Pe deasupra, mai şi scria. La gazete, desigur. Deci a fost şi **gazetar**. La ce gazete? Despre ce anume?

N-am nici cea mai vagă idee. Mi-am petrecut adolescenţa şi tinereţea timpurie străduindu-mă să-i ascund inteligenţa, imaginea, existenţa, chiar, de iscoditorul regim comunist care a sugrumat toată ţara timp de o jumătate de veac în aşa măsură că nici un membru al familiei noastre n-a îndrăznit să atingă măcar subiectul, nici măcar în împrejurările cele mai intime. Cu câţiva ani înainte de 1950 învăţaserăm cu toţii de la o zi la alta că

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

7

quickly in the late 1940's that mentioning the Past was not only perfectly useless, but could also become extremely dangerous. Especially for the younger generation.

So, the blanket of total silence enveloped the personality of Mihail Vlădescu for the rest of the century.

It was only his private life that was softly whispered around me. With awe. But it was all so very low key, and ever so fragmentary that I could, barely and with difficulty, piece two and two together for my own secret understanding.

To hide your own relatives in the remotest corners of your heart the whole and entire world seems to understand and be in full agreement with. When your own relatives happen to be evildoers, and downright criminals...

But for the very opposite reason, I never found any beginning of understanding anywhere – absolutely not anywhere. In the whole Western World, except the occasional embarrassed gesture of fairly superficial compassion, and the even more embarrassed shrug of the shoulders, accompanied by the even rarer statement – ‘I’m ever so glad that that never happened to us here... neither to me, nor to my family.’

The lack of empathy – genuine and complete empathy – *sautait aux yeux!*

nu ne servea la nimic să vorbim despre trecut, ba din contră, acest lucru putea să ne facă foarte mult rău. Mai ales tinerei generații.

Prin urmare, o tăcere absolută a învăluit personalitatea lui Mihail Vlădescu din clipa când a murit.

Auzeam în jur, în șoaptă, doar lucruri legate de viața lui intimă. Aproape că nimeni nu îndrăznește. Totul era spus în mare taină, atât de fragmentar încât mi-a fost extrem de greu, aproape imposibil, să descifrez eu singur lucrurile, pentru mine măcar.

Oamenii înțeleg și nu au absolut nimic împotrivă să-ți ascunzi rudele de ceilalți, în adâncul sufletului tău. Cu condiția ca aceste rude să fi fost răufăcători de vreun fel, sau chiar criminali ...

Pentru motivul opus, n-am găsit pe nimeni în lume să mă înțeleagă – absolut pe nimeni. Nicăieri în apus. Am întâlnit doar gesturi de compasiune oarecum superficială, când oamenii dădeau din umeri și, extrem de rar, adăugau – „Slavă Domnului că aici așa ceva nu ni s-a întâmplat, nu nouă... nici mie, nici alor mei.”

Lipsa de empatie – de înțelegere autentică și profundă – *sautait aux yeux!*

Unica formă de compasiune la care

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

8

The only form of compassion The Western World had developed for itself was Charity – the charity that Oscar Wilde was so very much against. Even long before he felt it on his own skin (he merely intuited that it would be there in the pipeline for him too in the months before his death).

The worst effect of Communism institutionalised for a solid half century in half Europe remains the irrecoverable **Silence**: the events, and feelings and opinions, that all those who lived them have taken to the grave with them.

So many of them people. So many of them events. So many of them emotions.

As the very last survivor of two large families numbering together more than two dozen, the number of questions I would like to ask the dead members of my mother's and my father's respective families about their past lives is more than infinite. More particularly so, when they include outstanding Philosophers, Academicians, and Parliamentarians.

And that is where Romanian history has a **Black Hole** extending over an interminable half century. How could the darkest Middle Ages be allowed to be 'made possible' right in the midst of Twentieth Century civilization, and right in the heart of the 'most civilized' of all the

a ajuns lumea apuseană e Caritatea – care îi dis plăcea atât de mult lui Oscar Wilde. Chiar înainte s-o simtă pe pielea lui (intuise doar că îl aștepta și avea s-o simtă în lunile de dinaintea morții).

Cea mai cumplită consecință a comunismului instituționalizat vreme de jumătate de veac peste jumătate de Europă rămâne această **Tăcere** de nerecuperat: toate incidentele, trăirile și convingerile îngropate odată cu cei cărora le-au aparținut.

Atâtea personalități... Atâtea incidente... Atâtea emoții... Căzute în ghearele uitării eterne!

Cum sunt cel din urmă supraviețuitor a două familii numeroase, care adunau laolaltă peste douăzeci de persoane, numărul de întrebări pe care aş dori să le pun celor ce au pierit deja din familiile mamei și tatălui meu despre viața lor din trecut este nesfârșit de mare. Cu atât mai mult cu cât e vorba de Filozofi, Academicieni, Parlamentari de seamă.

Vorbim aici de o **gaură neagră** – a *Black Hole* – în istoria României, care se întinde peste o jumătate de secol ce parcă nu se mai termina. Cum a fost oare cu putință să i se îngăduie celui mai crunt Ev Mediu să „existe” chiar în miezul civilizației secolului XX, drept

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

9

Five Continents?

Though having been dead for more than a dozen years **before** the advent of Communism in Romania, the case of Mihail C. Vlădescu remains that of a victim in point. Constructing his biography is a near impossibility. Or an achievement at the level of a super-Doctoral Dissertation. Judging only by the amount of research involved.

For this particular Noica wrote at a time when Noica-the-Philosopher was a mere nine-year-old, and The-Venerable-Monk Noica – the philosopher’s son – was about fifteen years away from being born.

Last but not least, there is the mighty literary connection: Cei Trei Crai de la Răsărit – all of them *Crai de Curtea Veche* – were, in fact, four: as the group of three very close friends in the 1930’s – NOICA + ELIADE + CIORAN – was over time completed by a fourth, namely by Eugen IONESCU. Or *Ionesco*, for short. The Unique Ionescu. *Membre de l’Académie Française!*

Have there been, I presume to ask, any invisible, imperceptible, unforeseen links to be established with the very Spirit in which this Vlădescu conceived and achieved the Writings assembled together in these ten volumes?

în inima celui mai „civilizat” dintre toate cele cinci continente?

Cu toate că a încetat din viață cu mai bine de doisprezece ani **înainte** de instalarea comunismului în România, Mihail Vlădescu, cel care i-a căzut victimă, e un caz emblematic. E aproape cu neputință să-i reconstruim biografia. Numai o cercetare ce ar depăși nivelul unei lucrări doctorale ar putea eventual afla. Efortul de cercetare care s-ar impune ar copleși pe oricine.

Aceasta întrucât acest Noica despre care vorbim a scris într-o vreme când Noica-Filozoful abia dacă avea nouă ani, iar Venerabilul Călugăr Noica – fiul filozofului – n-avea să se nască decât cu vreo cincisprezece ani mai târziu.

Și nu în ultimul rând, să ne gândim la o legătură literară extrem de puternică: Cei Trei Crai de la Răsărit – toți trei *Crai de Curtea Veche* – erau de fapt patru: grupul celor trei prieteni extrem de apropiați din anii 1930 – NOICA + ELIADE + CIORAN – a ajuns să includă, peste ani, un al patrulea, pe Eugen IONESCU. Pe scurt, *Ionesco*. Inegalabilul Ionescu. *Membre de l’Académie Française!*

Au avut ei oare afinități nevăzute cu spiritul în care Vlădescu și-a realizat scrierile sale din cele zece

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

10

volume alăturate?

[Text tradus din limba engleză de
 Lidia Vianu]

Alexandrina and Constantin Vlădescu's twelve children... on their own.
 Copiii Familiei Alexandrina și Constantin Vlădescu – cei doisprezece... fără părinții lor !

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

11

POST SCRIPTUM. **Mihail C. Vlădescu** uneori prefera ortografia **Michail**, cum se poate confirma pe coperta uneia din cele cinci cărți pe care și le-a publicat singur în deceniul care a urmat Primului Război Mondial. **Michail** sună atât de biblic, și atât de aproape de Arhanghelul Michail! Scria des și sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea**. Unde **Alexis** reprezenta Alexandria, orașul de baștină al întregii familii Noica; inițiala **V** reprezintă, fără îndoială, patronimul Vlădescu. Dar **Drăculea**? E greu... Îmi aduc aminte vag că mama vorbea despre *o moșie Drăculești* pe care tatăl ei Constantin Vlădescu, primar al orașului Alexandria, o ținuse în arendă o bună bucată de vreme înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

12

Operele lui
Mi(c)hail C. Vlădescu

[pseudonim] **Alexis V. Drăculea**
(1886-1931)

1906	G. I. Ana	<i>Florica.</i> Dramă în 5 acte	București. Minerva. Institut de Arte Grafice și Editură Tipografia cooperativă „Poporul”
1912?	Mihail C. Vlădescu □	<i>Voica.</i> Dramă în 5 acte	București. Noua Tipografie profesională Dimitrie C. Ionescu
1913	Mihail C. Vlădescu	<i>Înțelegerea Cordială și România</i>	București. Depozitul la Librăria Alcalay & Co. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1915	Mihail C. Vlădescu	<i>Jurnalul unui Războinic</i>	București. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	<i>Jurnalul meu de rășboiu</i>	București. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	<i>În retragere.</i> Schițe și nuvele din rășboiu	București. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1920	Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman	<i>(Un alt) Noica contra Iorga.</i> <i>Politica Economică și Noua</i> <i>Democrație.</i> Discurs rostit în ședința Camerei de la 28 decembrie 1920	București. Imprimeria Statului
1921	Mihail C. Vlădescu. Deputat de Teleorman	<i>Rușii, nemții și noi.</i> Rostit la răspunsul la adresă în Camera Deputaților în ședința de la 9 decembrie 1921 relativ la <i>Politica Externă a D-lui Take</i> <i>Ionescu, Alianța cu Polonia</i>	București. Imprimeria Statului

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

13

1922	Alexis V. Drăculea	<i>Între Venus și Marte. Nuvele</i>	București. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1923	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	<i>Generalul Averescu. Sămănătorul de ofensive</i>	București. Atelierele „Adeverul” S.A.
1925	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	<i>Problema Comandamentului. Două sisteme</i>	București. Institutul de Arte Grafice „Lupta”. N. Stroliă
1928	Alexis V. Drăculea	<i>Ioana. Tragedie în 3 acte</i>	București. Institutul de Arte Grafice „Îndreptarea”
2013	Alexis V. Drăculea	<i>In Retreat. În retragere. Parallel Texts</i>	Contemporary Literature Press

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

14

Lidia Vianu

Un mister nedezlegat

Conform Catalogului Bibliotecii Academiei („Bibliografia Națională Retrospectivă”, <http://www.biblacad.ro/bnr/brmautori.php?aut=v&page=640&limit=40>), piesa *Florica* (1906) a fost scrisă de „Mihail C. Vlădescu”, cu toate că pe carte autorul semnează G. I. Ana.

Conform Catalogului Bibliotecii Centrale Universitare, piesa *Florica* a fost scrisă de G. I. Ana – autor care nu figurează cu nicio altă carte în vreunul din cataloage.

Biblioteca Academiei trece sub numele „Vlădescu, Mihail C. (1865-1944)” și volumul „*Lacrimi adevărate. Nuvele*. [De] C. Mihail Vlădescu. București, Minerva, Inst. de Arte grafice și Editură, 1915. (19,5 x 10,5). 112 p. 30 bani. (Biblioteca Minervei, nr. 169)”.

Aflăm, însă, pe un site cu biografii literare corecte, că volumul *Lacrimi adevărate*, apărut în anul 1915, a fost volumul de debut al scriitorului George Mihail Vlădescu (1885-1952). Pe de altă parte, Crispedia nu menționează deloc pe Mihail C. Vlădescu, nici pe G. I. Ana, și prin urmare nici nu atribuie piesa *Florica* (1906) vreunui dintre ei (http://www.crispedia.ro/George_Mihail_Vlădescu_-_biografia_viata_activitatea_si_opera_literara).

Rămâne să identificăm de unde vin datele nașterii și morții celui Mihail C. Vlădescu din Catalogul Bibliotecii Academiei: 1865-1944.

Ele apar pe site-ul intitulat „Compendium” ca aparținând unui „profesor de botanică și om politic român”, cu numele de Mihail Vlădescu (http://www.compendium.ro/pers_detalii.php?id_pers=2264&prenume_pers=Mihail&nume_pers=VLĂDESCU).

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

15

Următoarele volume provin din biblioteca personală a lui C. George Sandulescu, nepotul lui Mihail C. Vlădescu (1886-1931) – fiul surorii scriitorului. Ele aparțin fără nicio îndoială celui de care ne ocupăm:

[1912]	Mihail C. Vlădescu	<i>Voica. Dramă în 5 acte</i>	Tipografia cooperativă „Poporul”
1913	Mihail C. Vlădescu	<i>Înțelegerea Cordială și România</i>	București. Noua Tipografie profesională Dimitrie C. Ionescu
1915	Mihail C. Vlădescu	<i>Jurnalul unui Războinic</i>	București. Depozitul la Librăria Alcalay & Co. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	<i>Jurnalul meu de războiu</i>	București. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1918	Alexis V. Drăculea	<i>În retragere. Schițe și nuvele din războiu</i>	București. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1922	Alexis V. Drăculea	<i>Între Venus și Marte. Nuvele</i>	București. Tipografia profesională Dimitrie C. Ionescu
1923	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	<i>Generalul Averescu. Sămănătorul de ofensive</i>	București. Atelierele „Adeverul” S.A.
1925	Mihail C. Vlădescu. Fost deputat	<i>Problema Comandamentului. Două sisteme</i>	București. Institutul de Arte Grafice „Lupta”. N. Stoliță
1928	Alexis V. Drăculea	<i>Ioana. Tragedie în 3 acte</i>	București. Institutul de Arte Grafice „Îndreptarea”

Data 1912 pentru piesa *Voica* nu apare trecută nicăieri în volumul publicat de autor. Ea este stabilită de Biblioteca Academiei. Este o dată plauzibilă, având în vedere că – așa cum afirmă prefața autorului însuși la *Voica* – este vorba de „prima” lui „încercare”, semnată Mihail C. Vlădescu. Cu 16 ani mai târziu, Vlădescu semnează o a doua încercare cu pseudonimul Alexis V. Drăculea: această a doua încercare este de

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

16

fapt o rescriere a primeia, probabil în speranța că „Se va găsi și pentru noi în România Mare o scenă care să ne dea adăpost”.

Prefața lui George Sandulescu la această ediție tentativă de Opere Complete de Mihail C. Vlădescu începe prin a spune că existența scriitorului este învăluită în mister. A murit la vârsta de 45 de ani. Curând după moartea lui, teama familiei de opresiunea regimului comunist l-a îngropat a doua oară. Născut la câțiva ani după ce Mihail C. Vlădescu dispăruse, George Sandulescu nu a avut niciodată informații clare despre acest unchi. Din cei 12 copii ai familiei Vlădescu, niciunul nu a rupt tăcerea.

Tot ceea ce ne poate spune George Sandulescu este că unchiul său scriitor a studiat Dreptul la Universitatea București, a fost apoi soldat în primul război mondial, și de asemenea a fost gazetar, deputat, comentator al politicii țării și al strategiei militare. Era un om înstărit. Găsim și în cărțile lui Vlădescu dovezi că așa au stat lucrurile. Aceste cărți pe care le publicăm acum păstrează nemodificate ortografia și punctuația autorului de la începutul secolului XX.

Mihail C. Vlădescu sub numele real și încă două pseudonime. Întâi se semnează **Michail** (scris **М**) C. Vlădescu în drama în 5 acte *Voica* (1912?). Trei volume de proză (*Jurnalul meu de războiu*, 1918; *În retragere*, 1918; *Între Venus și Marte*, 1922) și tragedia în 3 acte *Ioana* (1928) sunt semnate de el sub pseudonimul **Alexis V. Drăculea**.

Mihail are rezonanță Biblică și în același timp trimite la Arhanghelul Mi(c)hail. **Alexis** trimite la Alexandria, orașul de origine al întregii familii Noica, familia mamei lui Mihail C. Vlădescu. **V** are fără îndoială legătură cu numele de familie Vlădescu. Cât despre **Drăculea**, sensul nu este deslușit. Nepotul scriitorului, C. George Sandulescu, editor al Operelor lui complete, își amintește că mama lui, Elena Săndulescu, sora lui Mihail C. Vlădescu, vorbea de Drăculești, moșia arendată de Constantin Vlădescu, tatăl ei, primarul orașului Alexandria: toate acestea se petreceau înainte de anul 1900, sub domnia regelui Carol I.

Aflăm câte ceva din cărțile înseși. De pildă, prefața la piesa *Voica* ne indică oarecum data publicării ei îninatea celorlalte, ea fiind o „primă încercare”. Pe de altă parte anul 1912 ar putea fi corect, dacă mergem în direcția Bibliotecii Academiei și

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

17

includem între scrierile acestui Vlădescu și piesa *Florica*, apărută în 1906 sub (probabil) pseudonimul G. I. Ana. Dar atunci *Voica* n-ar mai fi o „primă” încercare?

Am putea invoca două deducții în favoarea ideii că *Florica* a fost scrisă de aceeași mână ca *Voica* și *Ioana*.

Prima deducție ține de textul propriu-zis.

Toate cele trei piese sunt fie „tragedie” (*Voica*), fie „dramă” (*Florica* și *Ioana*). Subiectul lor este morala satului românesc, nunta țărănească, mirajul tânărului boier imoral și nefericirea de tip „Ofelia”, *toute proportion gardée*.

Personajele sunt și ele aceleași: eroina principală, mirele ostil care descoperă idila ei cu boierul, tatăl ei, mătușa ei — care a fost și doica boierului tânăr, boierul însuși și servitorul lui. În *Voica* și *Ioana*, până și numele lor sunt identice.

<i>Florica</i> 1906 G. I. Ana	<i>Voica</i> ?1912 Mihail C. Vlădescu	<i>Ioana</i> 1928 Alexis V. Drăculea
„Alexandru Radu, tatăl Floricăi Dumitru, băiat din sat FLORICA Rada, mătușa Floricăi și doica lui Alexandru Maria, fata din sat Ahmet, păzitor”.	„Teodor Pavel, tatăl Voichii Radu Un servitor VOICA Crisanta, mătușa Voichii și doica lui Teodor ”	„ Teodor Pavel Radu Trandafir IOANA Crisanta ”.

Diferă minimal deznodământul: după ce este părăsită de boier, Florica face ce poate ca să nu nască pruncul nelegitim; Voica se spânzură; Ioana înnebunește.

În rest evenimentele decurg aproape identic. Boierul o curtează pe tânăra țărăncuță, care se află în ajunul nunții. El cere ajutorul doicii lui — mătușa fetei. În toate trei piesele fata este orfană de mamă și crescută de această mătușă, sora mamei ei. Inevitabilul se produce. Când și-a pierdut „curățenia”, eroina renunță la nuntă, iar

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

18

boierul pleacă, la rugămințile doicii. După scurtă vreme revine, dar tânăra țărancă nu-l mai interesează. De aici decurge sfârșitul fetei și al piesei.

Este de presupus că un subiect tratat atât de asemănător aparține aceluiași autor. Motivul rescrierii ar putea fi, desigur, dorința autorului de a se conforma cerințelor scenei, pentru ca piesa să ajungă să fie jucată.

Fie că autorul *Floricăi* este unul și același cu autorul *Voicăi* și *Ioanei*, fie că nu, la acest punct asemnările dintre cele trei piese nu stârnesc mari curiozități.

Ajungem acum la a doua deducție, care – se va vedea – este mai mult o întrebare decât o concluzie.

În anul 1922 – an important pentru literatura europeană, marcat de James Joyce și T.S. Eliot – Mihail C. Vlădescu scrie *Între Venus și Marte*, volum de nuvele, sub semnătura Alexis V. Drăculea. Nu este prima carte semnată cu acest pseudonim. Vlădescu semnase la fel alte două cărți înainte. Este de notat faptul că acest pseudonim este folosit numai în cazul literaturii propriu-zise, al lumilor inventate. Volumele de texte reale, discursurile în Parlament, comentariile politice și militare, cum ar fi *Înțelegerea Cordială și România*, *Jurnalul unui Războinic*, *Generalul Averescu sămănătorul de ofensive*, *Problema Comandamentului*, sunt semnate simplu, cu numele adevărat, uneori urmat chiar de informația „Deputat de Teleorman”, ori „Fost deputat”. În ce privește piesa *Voica*, acolo autorul folosește doar un „c” în plus la numele Mi(c)hail.

Ce anume l-a făcut oare pe Vlădescu să-și deschidă cartea de nuvele din anul 1922 cu o scrisoare datată „octombrie 1922” și trimisă de la „Mănăstirea Snagov”? Nu știm cine anume este autorul ei, pentru că cel care o scrie refuză s-o semneze, în semn de dezaprobare față de conținutul cărții – nu înainte de a ne fi oferit totuși elementele esențiale ale unei posibile identități. Deducem din rândurile lui, indirect, și ceva din identitatea scriitorului însuși.

Nemulțumitul cititor se adresează celui care a scris volumul în cauză: „Drăculeo”!

El intră direct în subiect: „criza” literară a anilor 1920... E de la sine înțeles că epistola este și ea imaginară și că ea clarifică, fie și prin ideea de opoziție, părerile

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

19

autorului însuși. Cititorul anonim are nostalgia tradiției de morală, omenie și cuviință din literatura română. Alexis V. Drăculea sfidează această tradiție prin „neastâmpăr”, „sete de observație nemiloasă și crudă”, „străini pripășiți de prin toate părțile”, „dorințe” și „violență”.

Contează mai puțin judecățile literare, ele aparținând în fond autorului însuși. Fără doar și poate că Vlădescu a simțit cutremurul din lumea literaturii occidentale din anul de grație 1922, anul Modernismului. Pe noi ne interesează însă, mai terestru și mai puțin literar, poate, cine era de fapt acest Vlădescu? De unde pseudonimul lui, și de ce oare *Florica* este semnată G. I. Ana? Este oare și *Florica* piesa lui?

Primele cuvinte ale scrisorii închipuite cu care începe *Între Venus și Marte* par să arate o cale: Mănăstirea Snagov. Urmează încă un indiciu: cearta dintre „Dănulești și Drăculești”. Cititorul anonim se declară urmaș al Dănuleștilor.

Este vorba aici de cele două familii domnitoare rivale cândva în Valahia. Dănuleștii se trag din Dan I, fiul lui Radu I cu Doamna Ana. Există oare vreo legătură posibilă cu numele declarat al autorului piesei *Florica*, G. I. Ana?

Mănăstirea Snagov, pe de altă parte, este – legenda spune – mormântul lui Vlad Țepeș, denumit și Drăculea, fiu al lui Vlad Dracul, așadar din neamul Drăculeștilor.

Doar că în, cartea lui Vlădescu, urmașul Dănuleștilor scrie tocmai din această Mănăstire Snagov, pentru a-l certa pe urmașul Drăculeștilor, „fie el și neautentic”...

Vlad și Vlădescu? Moșia Drăculești... Hotărât lucru: atunci când istoria înghite soarta unui om, chiar dacă literatura ni-l arată de parcă ar fi încă în viață, nimic nu-l poate deconspira. Acest lucru este la fel de adevărat ca și faptul că nici rafturile care gem de cărți despre *Finnegans Wake* de James Joyce nu ne pot spune nimic mai mult decât ceea ce autorul a vrut el însuși să ne spună.

Pe lângă **GI**, Piesa *Voica* mai are sub numele autorului și un semn: **□**.

În plus, încă din 1906, în *Florica*, găsim câteva rânduri enigmatice și totuși lămuritoare, ca un fel de Cuvânt înainte: „...cartea de față n'o să vă placă!... Ea e o irupție sălbatică, în literatura noastră contemporană. O origină umilă – cum am mai spus. **La revendicări o să fim însă mulți. Fericit sar! Strâng mâna. Îmbrățișez pe toți.**” Semnat: „**ANA**”.

Întrebarea cu care am început rămâne: am înțelege oare altfel aceste cărți dacă

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

20

am ști mai clar cine a fost Mihail C. Vlădescu? Poate că ele nu sunt singurele lui scrieri? Se va găsi, nădăjduim, un cercetător care să încerce imposibilul. La aproape 585 de ani de la nașterea lui Vlad Tepeș, cunoscut occidentalilor sub numele de Dracula, și la aproape 130 de ani de la nașterea lui Vlădescu-Drăculea ____

Cu atât mai mult cu cât Mihail C. Vlădescu a fost nu numai unul dintre scriitorii Moderniști ai României: el a fost și om politic. Dovedesc acest lucru discursurile lui în Parlamentul României, ca Deputat de Teleorman. Găsim în aceste discursuri o remarcabilă inteligență vie, o ironie mușcătoare, o prezență de spirit cuceritoare, și o cunoaștere impecabilă a situației internaționale interbelice. O adevărată personalitate a anului 1922... Ca să-l parafrazăm pe cronicarul Miron Costin din veacul al XVII-lea, „Nasc și la Alexandria oameni.”

București, Miezul nopții, 31 decembrie 2014

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

21

Mihail C. Vlădescu

Voica

Dramă în 5 acte

Editat de
George Sandulescu și Lidia Vianu

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

22

“Dragostea se aseamănă cu beția, așijderea și cu nebunia, și mai vârtos este și mai rea chinuire decât aceea decât toate”...

(Pravila lui Vasile Lupu)

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

23

PERSOANELE:

Teodor

Pavel, tatăl Voichii

Radu

Un servitor

Voica

Crisanta, mătușa Voichii și doica lui Teodor

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

24

N'am prezentat lucrarea de față nici unuia din teatrele noastre. Străin cu totul de cercurile teatralo-artistice, de obiceiurile, de gusturile și de viața lor, am crezut că nu am dreptul să insist la nimeni, ca prima mea încercare să fie reprezentată.

Încurajările câtorva prieteni, poate bine-voitori, nu m'au convins de loc să intru în acțiune, să obțin dela un director, aceea ce s'a dovedit a fi de multe ori ușor, aprobarea pentru Scenă.

Citită chiar de amici, ea a fost departe de a fi primită cu unanimitate. Dimpotrivă a avut darul să deștepte cele mai împărțite păreri. Unii nu mi-au ertat, aceea ce alții mi-au aprobat sgomotos...; bunioară mediul țărănesc unde se desfășoară acțiunea, incompatibilitatea între ideile persoanelor din piesă și ale sătenilor în realitate, etc.

Nu-mi rămânea să fac apel decât la judecata publicului mare...

S'au văzut întotdeauna în viața socială minuni. Oameni contestați, discalificați, declarați impropriei pentru un serviciu, mulțimea i-a adus într'o zi să joace un rol tocmai pe scena care le fusese interzisă.

Bineînțeles că nu am, cu privire la lucrarea din foile următoare, o iluziune așa absurdă. Și Doamne ferește, nu m'aștept din partea publicului nostru la o mișcare violentă când mai ales e la mijloc o chestie literară.

În tot cazul nădejdea să provoc o discuțiune o am. Fără îndoială că atunci scopul acestei publicațiuni e atins.... Rămâne ca și al operii dramatice să fie realizat, dacă timpul și împrejurările vor fi favorabile, dar mai ales dacă autorul a avut norocul să arunce măcar un grăunte de adevăr sau ceva care să dureze și să intereseze.

Desigur că titlul cam barbar al piesii nu e menit să inspire simpatie publicului de distincțiune... O adevărată repulsiune provoacă țărani pe scenă, din cauza psihologiei simple și a monotoniei care li se atribue de obicei.

E și aceasta o legendă... O eroare ca multe altele. Umanitatea e aceeași... Numai să știi, unde s'o cauți. Ea e ca viața care în natură fîșnește pretutindeni: din stânca neagră și stearpă ca și în floarea fermecătoare din mijlocul unei grădini.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

25

Dimpotrivă, mai săracă când e sălbatică, natura ne apare atunci măreață și impunătoare, provocând în noi cele mai puternice emoțiuni.

N'a fost o întâmplare sau un caprițiu, care m'a atras spre un astfel de subiect. Mai curînd cred că o fatalitate, către care sunt mînați mai toți scriitorii, care locuiesc o țară din Orient.

Dacă n'aș face perte dintr'un popor, pe care l'au copleșit în toate timpurile cu numărul și importanța lor, țărani, de sigur că mi-ar fi repudiat și mie ca să-mi aleg eroi așa obscuri pentru o tragedie. Dar așa am primit cu resignare... și cu convingîiunea, că n'am apucat pe un drum greșit și cu încrederea, că poate îmi împlinesc o datorie.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

26

Corneliu Baba: Portret de fată

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

27

ACTUL I
(Un parc la moșia lui Teodor)

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

28

SCENA I
Teodor, Pavel, Radu

(Radu și Pavel stau amândoi în picioare, cu căciulele în mână, Teodor e așezat pe o bancă cu spatele întors spre ei, Radu vorbește cu Pavel mai la oparte).

Pavel (către Radu)

Cum văz eu, de geaba mai stricăm vorba. Nu vrea. Uită-te... Nici măcar, nu ascultă ce-i spunem. Se gândește la altceva. Hai încolo. Să nu mai perdem vremea pe aici.

Radu (Privind lung pe Teodor)

Îți spun curat- să nu te superi: dacă nu vine la nuntă; sânt în stare să nu-ți mai iau fata. Așa demult țin să nu lipsească. Vorbește-i frumos. Meșteșug ai tu destul. Opintește-te, încă nițel. Dacă vrei Duminică la nunta fiitii, să pui în capul mesii un boer.

Pavel (se apropie de Teodor cu sfială)

Dacă vrei boerule, să mai m'ascuți nițel. Două vorbe mai am și isprăvesc. Nu vă țin mult.

Teodor

Numai începe.

Pavel

Ce Dumnezeu! N'am și eu atâta hatâr la d-ta?

Teodor

Vă făgăduesc că rămân.

Radu (frecându-și mâinile către Pavel)

Bucură-te tată socrule.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

29

Teodor

Acum n'aveți să vă supărați. Dacă am să vă rog — să mă lăsați singur. Aștept pe cineva. Cu care am foarte mult de lucru.

Pavel

Să nu cumva, să-ți pară rău, cucoane Tudoriță.

Radu (către Pavel)

Tată. Zi bodaproste: Că am isprăvit. *Numai întinde vorba.*

Pavel (se închină)

Să trăești boerule. Să vă dea Dumnezeu, sănătate multă. Uite la gineri-meu. Că numai poate de bucurie.

Teodor

Să trăești și d-ta moșule.

Radu

Cucoane Tudoriță. Vă găsesc tot aici în grădină? Dacă s'o întâmpla. Să avem vre-o nevoe. Ceva... vre-un zor.

Teodor (dupăce privește neîncrezător)

Da.

Radu (aparte)

Atunci într'o jumătate de ceas. Sînt înapoi... Cu ea... (ese Pavel și Radu).

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

30

Corneliu Baba: Întoarcerea de la sapă

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

31

SCENA II
Teodor, Crisanta

Teodor

Nu îndrăznesc.... să-ți spun.

Crisanta

E ce ie? Ce ai făcut?

Teodor

M'am hotărât, să numai plec. Rămâi Duminecă, de nuntă.

Crisanta

Pe naiba! Ia fă bine! Și n'o mai întoarce, acum. Mi-ai spus, că pleci. Îmi pare rău pe urmă. Să știi!

Teodor

Pavel și Radu, nu mă lasă de loc. Ce pot să le fac? Acum au eșit de aici. Dacă vrei... Să te încredințezi... (arătă pe unde au eșit amândoi).

Crisanta

Cum și tu ai tăcut? Nu le-ai spus! Că țin eu mult. Să pleci?

Teodor

Era nevoie să le spun?

Crisanta

Ce te faci că nu știi?

Teodor (o ia de mână)

Doică scumpă.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

32

Crisanta (căutând să se desfacă)

Ei ce ie frate? Ce ai iar?

Teodor

Ai dreptate. Am greșit. Dar ce fac eu. Cu nepoat ta. Cu Voica.

Crisanta (dă din umeri)

N'am puiule... Cum să te ajut. (schimbată). Sufletul mamii... ăl curat. Mai bine îndreaptă ce ai făcut. — Pleacă, numai decât.

Teodor

Vreau numai, să vorbesc cu ea. De față, cu tine... Te rog. Din tot sufletul. Fă-mi atâta lucru. Uite acum: să merg eu la dînsa. Sau găsește un mijloc ca s'o aduci aici:

Crisanta (își face cruce)

Lua-iar Dumnezeu frumusețea. Săse isprăvească odată, frate. Mi-ai albit capul, cu asta.

Teodor

O iubesc, nu înțelegi.

Crisanta

Tu ești boer. Ce tot îmi bați capul, că ții la ea? Basme! Povești! Să le spui și să creadă, alții. Nu mie, femeie batrână, care am văzut și am auzit multe. Vă știu eu. Lasă... Ce-ți pasă ție, dacă necinstești o biată fată. Ori arunci rușinea și necazul, în casa unei bieti creștini! Pe urmă e logodită maică. Are bărbatul ei acum. O bate Dumnezeu. O mătușe; când are o nepoată. Să se gândească în ceasul ăsta la astfel de lucruri.

Teodor

Bătrâno , tu mă judeci rău. Văz bine, mă crezi în stare, să fac o nemernicie. Vreau s'o vād. Atâta lucru. Îți cer. Uite, o dorință nebună. M'a apucat s'o vād. Acum, înainte de a pleca. Ei tu nu poți, să crezi? Că nu o să plec, pînă n'am s'o vād?

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

33

Crisanta

Nu te mai încerca. De treaba asta. Nici numai îmi pomeni. În ajunul nunții — la un străin... care o să-i vorbească de dragoste — n'are ce să caute. Îți spun curat. Potolește-te! Mi-ești drag. Că te-am crescut. Și ai supt lapte dela sânul meu. Nu te juca cu focul! Să-mi împingi fata, la cine știe ce păcat. Adu-ți aminte, că eu sînt femeie bătrână. Și știu ce vorbesc.

(Crisanta merge apoi și se așează pe o bancă).

Teodor

Mamă doico fie-ți milă...

Crisanta (îl sărută)

Nu e slobodă măicuțiță. Și necazul necazurilor. Radu o bănuiește. A simțit-o că a prins slăbiciune de tine. Vrei să te prinză cu ea. Vai de mine?

Teodor

Radu, te încredințez eu. Că n'o să știe nimic.

Crisanta

Pleacă. Pleacă. (se scoală de lângă el) Dă-mi pace.

Teodor

Cu toate astea, trebuie s'o vād.

Crisanta

Îți făgăduesc eu că asta... n'o să se întîmple. Mă duc. Cu tine — numai am ce să vorbesc. Trebuie s'o păzesc acum. Ești în stare. Cine știe ce să faci. Să-ți muți gândul. Dela nepoată. Eu atîta îți spun. Să te vindeci — de patima asta. Cum oi ști. (Iese).

Teodor

Doico o să fie de geaba, ce vrei tu — să încerci. (Iese).

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

34

Margareta Sterian

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

35

SCENA III
Voica, Radu

Voica

Pentruce ții tu să-m'aduci aici? Ia spune-mi.

Radu

Sameni cu el când vorbești. Al dracului vă potriviți... Și la uitătură.

Radu

Ce tot îți coace în cap azi ție? Ia spune-mi, ce te-a apucat?

Radu

Zii... Îți pare bine? Te plimb pe la boer?

Voica

Iar vre-o năzbâtie, cum ai tu obicei.

Radu

Dă-mi... Un ochi... O mănânc... Domne! o mănânc. Așa mi-e de dragă.

Voica

Lasă-mă. O să ne vadă cineva. Să știi că strig dacă nu te astâmperi.

Radu

Nu ne vede nimeni.

Voica

O s'o pățești tu cu maica tușa. Să știe unde m-ai adus! vai și amar de tine. Eu nu sînt vinovată. Treaba ta: să te descurci.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

36

Radu (încruntând din sprincene)

Știu eu ce fac. Dar văz că... inima te trage încioace, puico. Altfel... ți-e aminte lucru mare, de boer.

Voica

Radule, de ce zăbovește atâta Coconu Tudoriță? Pentruce nu vine aici să-l vedem?

Radu (Nu răspunde un cuvânt. O privește cu cruzime)

Mai rîzi încă odată. (Voica vine lângă el. Îl ia de mână și râde). Asta nu e rîsul tău de obicei... Rîs viclean! Țasta e rîs de femee cinstită?

Voica

Ce ai? Radule! Ori nu ți-e bine? Umbli să-mi faci ceva!

Radu

Stai colea lângă mine acum. Ascultă. Cineva te întâlnește pe uliță și te întreabă: — „Voico, arată-mi-l și mie pe Coconu Tudoriță.” Ce i-ai răspunde tu. — Că-l cunoști?

Voica

Negreșit... Dacă mă întreabă?

Radu (acelaș joc)

Dar cînd ai vedea lume multă, îmbulzindu-se pe uliță... și unul s'ar apropia și ți-ar zice: — „Știi că l'a ucis?” Sau s'ar văita așa: „Cum a pierit... azi noapte. Sărmanul!”

Voica (tremurând)

Cine?

Radu

Negreșit... Tot Coconu Tudoriță... De el vorbim...

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

37

Voica

Mi-ar părea rău.

Radu

Cum? Numai atât ai spune.

Voica

Mi-aș despleti părul... L'aș plânge.

Radu

Prea ești miloasă. Pentru un străin.

Voica

Și nunta n'aș mai vrea s'o fac Duminică.

Radu

Taci că nu știi ce spui.... Ai parte cu mine. Da altul în locul meu... S'ar fi supărat. Așa sânteți voi. Toate muierile... Vi se rupe inima pentru ori-ce fleac. — Dar tu știi pentru ce ai venit aici?

Voica

Nu știu. M'ai făcut să vorbesc în fața ta. Ca o proastă.

Radu

O mănînc azi iar. Doamne! O mănînc. Așa e de frumoasă, (o ia în brațe o lasă repede). Bagă de seamă. Să nu vie boerul.

Voica

Radule de ce m'ai întrebat... așa... Spune drept, tu n'ai nici o bănuială?

Radu

Te-aș strânge eu, cu atîta foc, dacă nu te-aș ști cuminte? Voico! — Odorule, crede-mă.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

38

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

39

SCENA IV
Voica, Radu, un servitor

Un servitor

Fata asta... (Se apropie de Radu și îi spune ceva la ureche. Radu dă nedumerit din umeri). Ce rost are?

Radu

Dar tu vere...

Un servitor (încet către Radu)

Știu toate eu.... Nu te ascunde de mine. (Radu face semn din nou, că nu înțelege). Fata asta... te întreb încă odată.

Radu

Mi-e rudă. Logodnică.

Un servitor (apropiindu-se de Voica, o admiră)

Să-ți trăiască. Mă bucur și eu... când văd o mireasă frumoasă. Dar vreau să știu, cu ea aici? Ce cauți?

Radu

Nimic. Coconu Tudoriță vine Duminică... chiar acasă la noi. Amândoi îi mulțumim pentru atâta cinste... Ne dai voie să-l vedem? (servitorul își încruntă sprâncenile. Apoi pune mâinile la spate și se plimbă).

Un servitor

Da. (către Radu). Cum o chiamă?

Radu

Voica

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

40

Un servitor

Mai bine o chiema altfel.

Voica

De ce?

Radu

Știi ceva?

Un servitor

Păcatele mele. În ce foc ai intrat?

Radu (vine lângă servitor)

Ce-ai spus?

Un servitor

Te înșală.

Voica

Cu cine?

Un servitor

Cu stăpânul meu.

Voica

Nu e adevărat. Dumneata nu mă cunoști pe mine. N'ai de unde. Hai, Radule. Mi-e frică. (Radu, torturat).

Îl crezi?

Un servitor

Pe răspunderea mea.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

41

Voica (fața ie asudată)

Am cunoscut pe stăpânul lui .
Da, l-am văzut... Alaltă-eri. Ba, Luni... Ba nu, Marți... Nu ții bine minte ziua. La fântâna blestemată. Tot e asevărat. Crede-mă. Lasă-mă.

Radu

Ascultă-mă. Am avut destulă răbdare. Ce știi spune. Negru pe alb.

Un servitor (ca și cum l-ar fi păcălit)

Nu e acasă stăpînul meu.

Radu

Mă înșală? Vorbește!

Un servitor

Afară!

Țopârlanii!(batjocoritor) Mă-ă! Da v'ați ajuns. Vreți să stați la taifas cu boerii?

Radu

Cine o mai pune piciorul în curtea boerească, ca mine să pățească.

Voica (către Radu)

Tu ai vrut să venim aici.

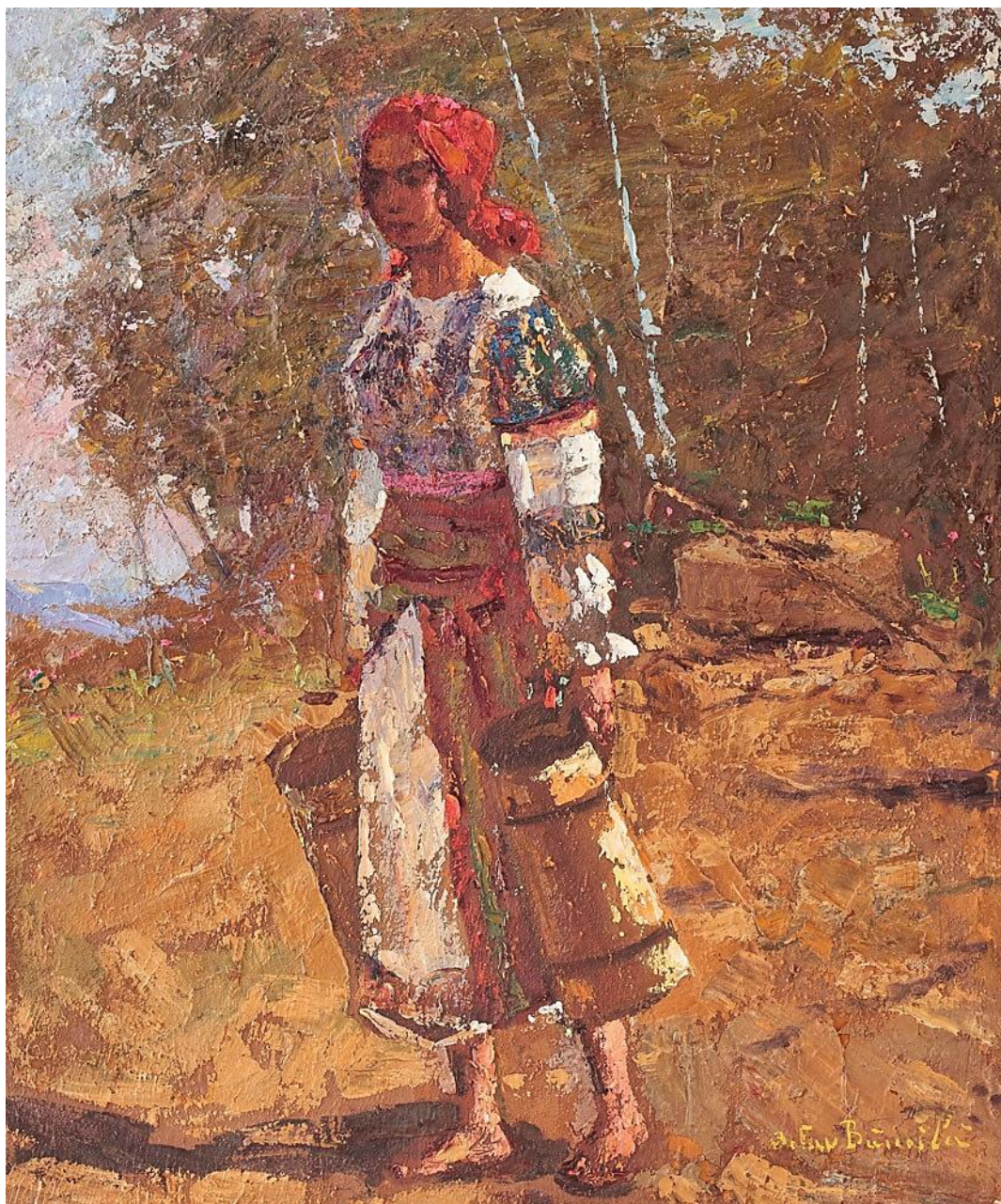
Radu (ascultând)

Ascultă. (se aud pașii lui Toader) Boerul. (servitorul ea numai decât o atitudine respectoasă).

MiClail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

42

Octav Băncilă: De la fântână

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

43

SCENA V

Teodor, Voica, Radu, un servitor

Teodor

Ce e sgomotul ăsta aici?

Radu

Uite dumnealui, mi-a prins logodnica...

Voica (îl oprește pe Radu)

Să nu începi iar.

Un servitor

Să nu vă certați.

Teodor (către servitor)

Să nu te amesteci.

Un servitor

Zău, conașule. (Îl roagă să-i îndepărteze).

Teodor

Îi cunosc. Lasă...

Radu

Da, mai ales pe Voica. Știu că o cunoașteți. Și ea vă cunoaște destul de bine pe D-voastră.

Teodor

De unde știi?

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

44

Radu (îl arată pe servitor)

Mi-a spus...

Teodor

A glumit.

Radu

Da., și ea mi-a spus; că te-a văzut la o fântână.

Un servitor (repede)

La fântâna blestemată.

Radu (către Teodor)

(Se apropie de Voica cercetător). Ei și e adevărat că v-ați văzut?(către Teodor) Să mă iertați, că cutez s'o întreb așa, în fața D-voastră.

Voica

Da, Radule.

Un servitor

Dă-l afară stăpâne, că e obraznic. Auzi idolul ce întreabă!

Radu (acelaș joc)

Și pe Coconu Toderiță, l-a apucat o sete mare...

Teodor

Tu de unde știi?

Radu

Bănuesc.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

45

Voica

Da.

Radu

Voico, nu-ți întoarce capul. Ce, nu-ți vine la socoteală? Ascultă.

Voica

Am greșit.

Un servitor

Auzi nerușinatul, ce îndrăsneală. Să ceară socoteală stăpânului meu.

Radu (se repetă acelaș joc ca mai sus)

Ce s'a mai întâmplat pe urmă?

Teodor

Nimic.

Radu

Dacă ți'oi dovedi cu...

Teodor

Ce ai să dovedești?

Radu

Că v'ați sărutat.

Teodor

Minți.

Radu

Că v'ați jurat, cum să mă înșelați mai bine.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

46

Teodor

Minți.

Radu (către Voica)

Atunci spune. Cum i-ai dat apă să bea?

Voica (îi apucă mâinele lui Radu și le strânge)

Iartă-mă. Iartă-mă.

Radu

Așteptai Dumnealui să răspundă?

Voica

Erai acolo?

Radu

Da.

Voica

Atunci lasă-mă.

Radu (către Voica)

Cum i-ai dat apă să bea? Răspunde.

Teodor

Dacă erai și tu acolo, Va să zică știi.

Voica

Uite. (arată cu palmele o cupă) Din pumnul meu a sorbit. Până și-a potolit setea. Și la urmă drept mulțumire. Mi-a sărutat mâinile astea muncite și arse de soare.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

47

Radu

Așa. Și tu l' ai lăsat.

Voica

Da ce era să fac?

Radu

Trebuia să-i spui că ești logodită. Că peste câteva zile faci nuntă.

Un servitor

Dă-i afară stăpâne, că au să-ți facă gîlceavă.

Teodor

Vă rog împăcați-vă.

Voica

Trebuia să-i dau ajutoru ăsta , Radule. Îmi cerea un lucru mic. Dumnealui e boer... n'a pomenit să bea ca noi din citura fântânii. M'a rugat să-l învăț cum să ție citura, și să-și apropie gura. Și i-am arătat. Dar de geaba. Dumnealui își umplea de apă toată fața. Sau o vărsa pe jos. Dacă am văzut că nu poate, am luat apă cu pumnul. Și i-am potolit setea. Atâta am făcut. Zi-mi ce vrei. Acum e lesne. Prostește-mă dacă-ți place. Ceartă-mă. Nu mă căesc de loc.

Radu (către Voica)

Nu ți-e rușine..?

Voica

Du-mă... afară... Du-mă... (leșină)

Teodor (cu asprime)

Altă dată să nu mai faci treaba asta.

(Voica și cu Radu ies)

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

48

Nicolae Grigorescu: Țărăncuță

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

49

SCENA VI
Teodor, un servitor

Teodor (aparte)

Am să petrec la noapte. (către servitor) Gheorghe.

Un servitor

Porunciți conașule?

Teodor

Ghicește repede (fixându-l).

Un servitor

Nu văz nimic, conașule.

Teodor

Tu n'ai înțeles niciodată pe stăpânul tău. Ce faci tu de atâta vreme, de când trăești pe lângă el. Poate că e un noroc de nu-l pricepi. Gură-rea! Pleacă. Nu te apropia așa de mine. Că ai să scoți iar ceva pe socoteala mea...

Un servitor

Conașule... S'o șterg?

Teodor

Stai nițel. Măine de dimineață să fie gata tot de drum. Plecăm. (solemn) Nici o putere din lume n'are să mă oprească.

Un servitor

Ne mutăm de aici? Ne luăm tot calabalîcul?

Teodor

Ascultă. M'am hotărât s'o despart de Radu.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

50

Un servitor

Dumneata?

Teodor

Mi-am făcut o socoteală acum. Să ți-o spui și ție. Cu toate că eram hotărât să nu te amestec... (Servitorul se turbură așa de tare în cât numai înțelege nici un cuvânt) La noapte am încă timp s'o văd.

Un servitor

Poftim?

Teodor (renunță de a-i mai spune)

Nimic! Nu vorbesc cu tine! Mîine plecăm să fie gata tot de drum.

Un servitor

Am înțeles. (aparte) A pus ceva la cale. (lingușindu-l) Conașule.

Teodor

Nimic.

Un servitor

Să vă întreb ceva... Dați-mi voe...

Teodor

Am isprăvit cu tine. Fugi că mă plictisești.

Mihaela C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

51

Camil Ressu: Țărăncuță

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

52

ACTUL II

(Acțiunea se petrece afară, în curtea lui Pavel, în timpul nopții)

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

53

SCENA I
Pavel, Crisanta

Crisanta

Unde pleci, cumnate Pavele?

Pavel

Iacă, babo, plec și eu la târg.

Crisanta

Mare trebuie să-ți fie zorul. Da grozavă treabă trebuie să ai d-ta acolo? de-ți faci de drum tocmai la vremea asta...

Pavel

Am, vezi bine. Trebuie să arvunesc pentru mâine... niște lăutari . Nunta fetei mele. Vreau să rămâie în lume un basm, măcar de știu că rămân sărac și'mi risipesc tot avutul. Am chemat și boeru, Crisanto. Sdravăn ginere mi-am ales. Nu'mi pare rău! Să fie cu noroc și într'un ceas bun. Da știu c'am să petrec!

Crisanta

Cine a pus la cale poftirea asta a ciocoiului (Pavel tace). Tu?

Pavel

Da Crisanto. Eu și cu Radu. Dar mai ales Radu. Eu fără el – spui drept – că n'aș fi avut îndrăsneală.

Crisanta

Ai căzut curat în doaga copilăriei.

Pavel

Nu. Nu. Gluma s'o lași... la o parte.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

54

Crisanta

Da nu e nici o glumă, omule. E vorbă gândită și cumpănită.

Pavel

Ei atunci, să știi că-mi mărit fata. Și vreau eu s'o cinstesc astfel.

Crisanta

Bine. Dar să știi că nici boeru nu calcă la nuntă. Și nu vine fiincă nu vreau eu.

Pavel

Muiere îndărătnică. Bagă de seamă, ai să-mi superi ginerele.

Crisanta

Gineri-tău să nu se amestece. Acolo unde nu-i e treaba. Uite, să facă bine să stea lângă logodnică. să stea uite în ochii ei. Și să-i ție de urât. Să-i ia când mâna, când inelul să se mai joace dinpreună.... Așa fac cine sunt logodiți. N'are să mă învețe el, pe cine să chem și pe cine nu; la nuntă. Aia e socoteala mea. Că doar degeaba n'am îmbătrânit.

Pavel

Să-l ferească Dumnezeu pe om, de gura ta. Asta știu.

Crisanta

Ia-ți bună seara, că e destul de târziu.

Pavel

Voico vino încoace, tată. Mai iute. (Voica intră)

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

55

Octav Băncilă: Țărăncuță cu ulcior

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

56

SCENA II
Voica, Crisanta, Pavel

Pavel

Brândușa, piersica tatii. Ce-ai tu de te-ai posomorât?

Voica (oftând)

Am și eu multe.

Pavel

Bătăte norocul. (o sărută).

Crisanta

Isprăviți mai repede.

Pavel

Ho, babo. Nu-ți dă în foc bucatele. Nu mă lași să-mi văz nici fata.

Crisanta

Mai bine să se culce. Tu nu vezi că e topită de somn?

Pavel

Ce zici tu, de răutatea asta a mătuși-ti? Mă gonește! Mierla tatii (o sărută). Gîndacu tatii. Ce-ai tu mă, de te tot gîndești așa?

Voica

Multe.

Pavel

Multe. Multe. Dar câte sînt, sînt așa multe? Numără-le.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

57

Voica (arată două degete)

Două...

Pavel

Hai, de mi le spune și mie.

Crisanta

Of! Și pornește odată, Pavele. Dacă ai de gând să pleci. Dacă are ceva de spus, îmi spune mie.

Pavel (se întoarce înapoi)

Două... Nunta e una. E o grije. Așa e totdeauna. Dar care e a doua , tată?

Crisanta (aparte)

Dragostea. (către Pavel) Du-te omule la târg, și vezi-ți de treabă. Că prostiile ei n'ai să le ghicești... (Pavel iese)

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

58

Nicolae Grigorescu

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

59

SCENA III
Voica, Crisanta

Voica

Maică tușe, câți ani am eu?

Crisanta

Șapte-spre-zece.

Voica

Era mai bine să nu mă nasc.

Crisanta

Fetița mamei. Și sufletul babei Crisantii. Așa cuvinte nesocotite... să nu mai spui.

Voica

Ascultă... Maică tușe. Eu ziua de mâine nu o apuc.

Crisanta

Sufletul babei Crisantii. Așa știi tu să-l amărăști?

Voica

În noaptea asta nu dorm acasă.

Crisanta

Dar unde dorul și îngerul mamei?

Voica

În cimitir.

Crisanta

Taci că necuratul vorbește. Nu tu.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

60

Voica

Ascultă... Maică tușe... Mai spunemi încă odată. Câți ani am eu?

Crisanta

Șapte-spre-zece.

Voica

Așa de tânără să fiu, și așa de neîmpăcat mi-e sufletul. Vezi maică tușe. Eu nu știu încotro s'o iau. Eu văz dinaintea mea două cărări. Și la nici una nu văz capetele. Dar una mă ispitește, și de cealaltă am groază. Și-mi vine să plâng când mă gândesc, că trebuie să plec pe ea.

Crisanta

Vino-ți în fire, fetița mamii. Cine te-a învățat așa să spui?

Voica

Nu mă întrebi, azi unde am fost?

Crisanta

Nu , bălano. Că nu vreau să știu.

Voica

Nici pe cine am văzut?

Crisanta

Doamne păzește!

Voica

Uite. Trebuie... Să vorbesc acum (Crisanta face semn că nu vrea să asculte). Măicuțo, lasă-mă. Că mă înec... Vreau să-mi pui capul în poală la tine. Să-mi ușurez sufletul.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

61

Crisanta

Astăseară ești topită de somn. Du-te de-ți fă rugăciunea și te închină. Măine ai să-mi istorisești tot. Acum nu ești în stare. (În timpul acesta între ele amândouă se încinge o luptă. Crisanta voește s'o oprească de a izbucni... Voica aproape înăbușită abia i se aud cuvintele).

Voica

Îl iubesc... Îl iubesc, maică tușe.

Crisanta

Nici o vorbă! N'am poftă de spovedanie.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

62

Margareta Sterian: Fuga miresei

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

63

SCENA IV
Voica, Crisanta, Radu

Radu (aparte)

Nimeni! (către Crisanta) N'a intrat aici nimeni la voi? Nimeni.

Crisanta

Ce ești speriat așa? Nepoate. După cine te uiți?

Radu

Jură-mi, babă Crisanto... Că n'a intrat aici la voi nimeni.

Crisanta

Pe legea mea. O să fie nebun. V'ați smintit toți, în noaptea asta? Șezi la un loc. Nu mai aiura și tu.

Radu (aparte)

A sosit ceasul. Să'l prind viu sau mort. (aruncă o căutătură speriată împrejur) Mamă Crisanto. Ce face logodnica mea? Intru aici și nu-mi sare după gât? Sunt strein. De ce nu râde și nu se apropie, să o strâng în brațe. Să-mi spue dacă, dacă nu mă mai place. Să mă gonească dacă, dacă pentru mine, n'are o picătură de dragoste, Eu nu-mi dau nevastă ca să am alături o vrășmașă.

Crisanta

Asta e fata. Tu ți-ai ales-o. Fă bine de te înțelege cu ea.

Radu

Babă Crisanto... Văd că a plâns.

Crisanta

O fi plâns. Ce te am numai pe tine în cap sau pe ea. Ca să știu de ce plânge, ori de ce

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

64

ești nebun? (Radu cercetează scena) Iar cauți? După cine te uiți speriat așa. În toate părțile? Șezi locului. Și te astâmpără. Că aici nu e nimeni. Pavel a plecat la târg. Sîntem numai noi amîndouă. Pe cine cauți? Răspunde.

Radu (mormăie)

Coconu Tudoriță.

Crisanta

Unde e?

Radu

Babă Crisanto, să eau fie cu voiea voastră? Cuconu Tudoriță e aici: Logodnica mea e învățată să mintă. De astădată minți și tu.

Crisanta

Nepoate. Îndrăzneala ți-e prea mare. Când îmi spui în față asemenea nerozii.

Radu

De loc... de loc. Știu bine.

Crisanta

Ești nebun.

Radu

A fost aici. Și n'ai să mă faci tu, să cred altfel.

Crisanta

Măsoară-ți vorba. Nu mă scoate din pepene.

Radu

Eu acum l'am văzut. Pe uliță. Când a apucat la dreapta. În altă parte n'a intrat. Decât aici. Spune drept. Mă omori cu zile sgrîptoroaico!

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

65

Voica

Nu te supăra. Maică tușe. Ai răbdare nițel. Are să vadă singur. Că nu e adevărat.

Radu

Știu să l'ați ascuns. Știu, că n'am să dau peste el. Cum nu ți-a fost rușine. Mamă Crisanto? Femeie bătrână! Ai primit bani, te ai cumpărat, cu bani. Ți-ai vândut nepoata, cu bani. Femeie stricată. Femeie lacomă?

Crisanta

Dezmeticește-te.

Voica

Uite, așa m'a muncit azi și pe mine. Fără milă. Și fără un pic de dreptate.

Crisanta

Măgarule.

Radu (către doică)

Nu-l iubești. A! Cine te crede. Cine nu vede, că spui, nimeni.

Voica

Îl auzi?

Crisanta

Nu! sunt surdă de tot.

Voica

Atunci plec, să întorc pe tata.

Crisanta (o oprește)

Stai. Unde te duci?

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

66

Voica

Plec. Fiindcă nu mai rabd. Să vorbească cu mine astfel.

Crisanta

Așteaptă și tu. C'o să-și vie el acum în fire.

Voica

Nu pot... Nu mă mai opri... Maică tușe...

Crisanta

Aveți să vă înțelegeți... Stai.

Voica

Nu pot... E de geaba...

Crisanta (către Radu)

Ce, tu te uiți. Cum mă rog de ea? Și nici nu vrei măcar să mă ajuți?

Voica

Mă batjocorește a doua oară.

Crisanta (către Voica)

Linștește-te suflete... Aveți să vă înțelegeți. Mai târziu. Așa este la început. Dacă-ți spun eu un lucru, trebuie să-l crezi.... Bată-vă norocul să vă bată. Vă iuțiți ca proștii. Amândoi.

Radu (o apucă de piept)

Spune . Unde e Coconu Tudoriță.

Voica (cu energie)

Nu știu.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

67

Radu

Unde e?

Voica

Nu știu. Ce-ți pasă?

Radu

Babă Crisanto!

Crisanta

Las-o mă!

Radu

O omor!

Crisanta

Caută-ți de treabă. (îi desparte)

Radu

Unde vrea să se ducă? Să stea aici. Să tacă... din gură. (tremurând) Umbră păcătoasă!

Crisanta

Ce umbră – Vezi tu? Ce stafii sînt? Ce-ți nălucește? Cine e?

Radu

Cîinele ăla. Care-l văd. Împrejurul vostru...

Voica

Nu e nimeni împrejurul nostru.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

68

Radu

Ba e.

Voica (cu aceeași încăpățănare)

Ba nu e.

Crisanta

Nu e nimeni. Ți-am spus, mă băete. Pe aici nu umblă nimeni. Sîntem numai noi. Amîndouă. Ce tot visezi tu? Cai verzi pe pereți.

Radu

Eu îl văd.

Crisanta

Erai om întreg, cum de te zăpăciși tu așa? Pe cine vezi?

Radu

Nu vreau să mai vie la nuntă.

Crisanta

Păi, nu l'ai poftit tu?

Radu

L'am poftit. Da. Am fost azi cu Voica la curte; chiar l'am rugat, am stăruit.., e adevărat...

Crisanta

Ei și acum. Cum vrei să-l gonești?

Radu

Uite așa... du-te de-i spune D-ta, să plece îndată. Spune-i că sînt bolnav. Că mi-e necaz.... când știu că ține și altul, la ea. Spune-i... că văz roșu înaintea ochilor. Că sînt nebun. L'am rugat... că n'aveam ce face. Din silă... de nevoie.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

69

Voica

Ba din vicleșug.

Radu

Să te duci drept la el, maică Crisanto. Pleacă repede. Scapă-mă. Fă-mi binele ăsta. Fă-mi-l, zău. Nu mă lăsa. Du-te.

Crisanta

Na diavole! Să te înveți minte altă dată. Tu ai făcut-o , singur. Of! Și necaz mi-e, când vă văz, că mai faceți pe vitejii. Sub papuc, mă. Acolo să vă băgați, când sînteți așa tineri. Acolo e locul vostru. Ziceai că e tărie mare de tine. O s'o înfrunți p'asta. (arată pe Voica) La nuntă. De față cu toată lumea. Pentru greșelile pe care cu le-a făcut. Uite, că ți'ai pierdut capul, înaintea ei. Mi-e milă de tine... În ce hal ai ajuns!

Radu (către Crisanta)

Pleci?

Crisanta

Iacă că plec, să te desleg odată.

Radu

Atunci, dă să-ți sărut mîinile, mamă Crisanto.

Crisanta

Mai fă pe grozavul, dobitocule. Destulă pomană. Mi-am făcut acum cu tine. Te iert. Băgați de seamă. Împăcați-vă. Altă dată să n'auz că v'ați mai certat. (iese urmată de Radu).
(În momentul acesta se aude trosnind uluca. Se oprește și ascultă pe Teodor care zice încet)

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

70

Margareta Sterian: Peisaj

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

71

SCENA V
Teodor, Voica

Teodor

Cine are, cine n'are
I se pare noaptea mare.
Cine are ibovnică
I se pare noaptea mică
Și plapuma ușurică,
Ca pana de rândunică.

Voica (zărindu-l pe Teodor)

Maică Prea Curată! (către Teodor) Vino stăpâne. Vino că te aștept. Grăbește-te. (Teodor desface o ulucă și intră).

Teodor (o ia în brațe)

Voichița mea. Voichița mea. (o sărută) Mă iubești?

Voica

Oh! Odoorul meu. Stăpînul meu.

Teodor

Nu te mai las. Gătește-te, că am venit să te iau...

Voica

Nu. Nu încă.

Teodor

Să mergi cu mine. Ascultă-mă nu stăm decât un ceas...

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

72

Voica

Radu e aici.

Teodor

Până la mine acasă, e aproape.

Voica

Stăpâne. Gândește-te.

Teodor

Acum! Lasă frica...Vreau să fim fericiți.

Voica

Oh!

Teodor

Iute, trebuie să plec mâine de dimineață. Nu ne mai vedem. Scăpăm norocul...
Suntem niște proști...

Voica

Așteaptă atunci. (Se duce până la poartă și dă un țipăt). Radu!

Teodor

Vino! Ce ne pasă nouă de el?

Voica

Sunt logodnica lui. Nu pot. Ce mă fac eu că e rușine (își pune mâinile pe față).

Teodor

Îl iubești.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

73

Voica

Nu. Îl urăsc... Să mă desfac de el. Și pe urmă.

Teodor

Spune drept.

Voica

Stăpâne omoară-mă. Dar nu pot... Pentru D-ta fac tot. Acum nu pot. Pe urmă.

Teodor

Plec pentru tot d'auna. Nu ne mai întâlnim niciodată.

Voica

Munte cu munte se întâlnește. Dar om cu om? Nu face nimic. Să fii sănătos: O să ne întâlnim.

Teodor

Voico! Dragostea mea!

Voica

Du-te.

Teodor

Nu se poate. Mă gonești?

Voica

Am să-ți fiu credincioasă. Într'o zi am să fiu a D-tale. Du-te. Că o să fie rău. Numai sta aici.

Teodor

Nu. Nu.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

74

Voica (silindu-l)

Ba da stăpâne, da. Trebuie să te duci. Măine dimineață nu uita... să te oprești la fântâna blestemată. Așteaptă-mă acolo. Avem ceva de vorbit. Du-te. Acum nu. Nu e vreme, crede-mă.

Teodor

Ai să vii? Îmi făgăduiești?

Voica

Da. (ascultă) Parcă s'ar apropia. Să fiu slobodă stăpâne de capul meu. Și pe urmă fac tot... Acum hai! Ieși mai curând. Ieși. (se îndreaptă amândoi spre fund pe unde a intrat Teodor).

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

75

Margareta Sterian: Nuntă

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

76

SCENA VI
Radu, un servitor, Voica

Radu

Unde, Doamne isrtă-mă, să fie stăpânul tău? Eu l'am văzut adineaori aici... Cu ochii mei.

Un servitor

Ce Dumnezeu, tocmai în casă era să intre. Îl cauți de geaba.

Radu (zărește pe Voica și pe Teodor despărțindu-se)

A! Uite-i. Puneți mâna pe ea.

Voica

Eu l'am chemat. Eu l'am vrut. Fă-mi ce vrei.

Radu

Tu? Așa vorbești? Spune... Mai spune odată, căteaua dracului, că tu ești.

Voica

L'am tras de mânecă. L'am adus eu înăuntru.

Radu

Minți.

Voica

Adinea-ori.... După uliță. Da, adevărat.

Radu

Nu e adevărat.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

77

Un servitor

Fii cuminte. Înghite-o de rândul ăsta.

Radu

Am să-l omor — Păcătoaso! Îți dau eu ție — Păcătoaso (cortina cade).

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

78

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

79

ACTUL III

(O câmpie în marginea satului; de-o parte și de alta a drumului, se văd câțiva copaci 'nalți. În apropierea lor e o fântână. Se luminează de ziuă).

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

80

SCENA I
Crisanta, apoi Radu

Crisanta (singură)

La naiba încolo. (Se aud cântând cocoșii dinspre ziuă) Blestemații de cocoși cântă pentru a treia oară. Pe Tudoriță îl caut în toate părțile. N'am putut să pui mâna pe el. Noroc că am întâlnit adineaori, slugoiul ăla, al lui. Dela el știu că s'a hotărât să plece. Am venit, să-l aștept la gura satului. Ca să mă încredințez singură, dacă... spală putina sau nu. M'a pătruns frigul de tot, și cămașa de pe mine e udă lioarcă, de rouă (apucată de o tuse grea, numai poate vorbi un cuvânt câțva timp.) Atât îmi trebue, să mă și înbolnăvesc acum. (I se pare că aude un sgomot. Radu intră.) Hei! Cine nu s'astâmpără pe vremea asta. Cine pleacă la drum așa de dimineață?

Radu

Eu.

Crisanta

Tudoriță! Boerașu mamei! Ai plecat pe jos. Suflete?

Radu

Eu sânt.

Crisanta

Cine ești tu?

Radu

Norocosu ăla, de nepotu-tău, Radu.

Crisanta

Puiu mamei! Da ce s'a întâmplat.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

81

Radu

Rău babă, rău. Mai bine nu ți-ași mai povesti...

Crisanta

Dar Voica unde e!

Radu

I-am prins. (scrâșnește din dinți)

Crisanta

Pe cine?

Radu

N'ai auzit? Și n'am putut să-i ucid! I-am lăsat vii pe amândoi.

Crisanta

Când? Pe cine? Când?

Radu

Adineauri.

Crisanta (pune mâinele la ochi)

Acum. Taci... Că am înțeles. Bine dar tu ce păzeai? Nu ți-am lăsat eu vorbă, să mai dai ocol? Ca să ai grije să nu se întâmple ceva?

Radu

Ai dreptate, mamă Crisanto.

Crisanta (se închină)

Doamne! Doamne! Da de nevoe ai fost tu, Radule?

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

82

Radu

M'am păcălit. Ca un prost. Așa mi-a fost scris, văz eu. Ca să mă fac acum de răs. Ceartă-mă.

Crisanta

Și nu le-ai făcut nimic?

Radu

Pe ea am iertat-o. Adică. Am lăsat-o în plata Domnului. El, a scăpat. Nu știu, cum...

Crisanta

Bine că cel puțin, după ce ai fost prost așa, te-ai arătat cuminte la urmă. (Se închină din nou) Doamne ferește! Par'ca tot nu-mi vine să crez.

Radu

Acum m'am hotărât să-l omor.

Crisanta (cu energie)

Nu! Asta să n'o faci.

Radu

Ai să mă oprești tu?

Crisanta

Negreșit.

Radu

Cum se poate mamă Crisanto?

Crisanta (îi zărește cuțitul sub haină)

Aruncă cuțitul. Ce-ai venit cu el aici, să mă sperii?

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

83

Radu

Te-ai dat de partea lui?

Crisanta

Ai poftit boerul la nuntă! Așa ți-a trebuit... Tu ți-ai căutat-o... singur. Cu lumânarea.

Radu

Așa e.

Crisanta

Atunci, dacă e așa? Ce tot mă freci? Și nu-mi spui așa de la început?

Radu (mișcat)

Îmi pare rău. Ași fi ținut la ea.

Crisanta

Păi să-ți pară rău. Vezi bine: Că e frumoasă. Și e tânără. Ce-i lipsește?

Radu

Ea poate... nu m'ar fi înșelat. N'ar fi îndrăsnit. Atâta...

Crisanta

Un copil, cum era să te înșele?

Radu

Cine o mai face ca mine, Dumnezeu să-i dea chinurile și durerile, care-mi rod inima în ceasul ăsta.

Crisanta

Așa. Să te căești. (pune urechea la pământ) Aud... Tropicul cailor.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

84

Radu (înțelegând că e vorba de Teodor)

De el — nu-mi vorbi.... Că nu-l ert! (se uită în partea de unde vine zgomotul)

Crisanta (tușind greu de mai multe ori)

Tusea asta, e moarte. Uite după urma aceasta cu ce m'am ales. (tușește din nou) Ho! Ai nițică răbdare. Du-mă întâi la groapă. Aruncați-mă acolo. Pe urmă faceți ce vreți... Cât oi trăi eu nu vreau să văd, așa ceva

Radu

Capul lui îmi trebuie...

Crisanta

Fă diavole. Fă ce poțesteți. (Pleacă. După cât-va timp se întoarce amenințătoare spre Radu, care-și scoate cuțitul) Vără-l în teacă. (Radu se supune de astă-dată)

Radu

Bine, fie cum zici tu! (Crisanta vine la el și îl îmbrățișează cu căldură).

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

85

Ludovic Basarab: Popas la fântână

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

86

SCENA II
Teodor, Radu, Crisanta

Teodor (se aude vocea lui de afară)

Tu stai în trăsură. Of! Servitorul ăsta al meu sufletul mi-l scoate. Mă întorc îndată, omule. Așteaptă-mă (dă cu ochii de Radu și de Crisanta). Voi? Aici! În adevăr iată un lucru, la care nu ma-și fi gândit deloc.

Crisanta

Da. Aici ne-o făcuși azi noapte. Ne-ai necăjit rău boerule. Dumnezeu are să-ți plătească....

Teodor

Ce voiți D-v. dela mine? Să-mi cereți socoteală pentru fapta mea. Sunt gata să vă dau? Pofțiți.

Crisanta (apucându-l de umăr)

Șterge-o...

Teodor

N'ai decât să te încredințezi. Trăsura e aci. Plec, sunt gata. Poți fi liniștită prin urmare.

Crisanta

Suie-te în ea. (Teodor protestează)

Teodor

Ce e asta? Amenințare. (tac toți) Îndată.

Crisanta

Să te văz eu. Poți să fii tu coșcogeamite boerul. Nu mai merge altfel.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

87

Teodor (cu încăpățănare)

Aștept aici încă pe cine-va.

Radu

Pe cine?

Teodor

Nu-e nevoie să vă spun. Vă închipuiți cine trebuie să fie.

Radu

Cum? Voica?...

Teodor

Da.

Radu (aparte)

Nu se poate!

Teodor

Ce s'a întâmplat cu dânsa de n'a venit încă?

Crisanta

Auzi! Auzi! Minți palavragiule:

Teodor

Și eu vă spun că trebuie să sosească aici. Îndată. Peste puțin timp.

Radu (se apropie de Teodor)

Ce ai să faci?

Teodor

Am să stau...

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

88

Radu (turbînd deodată)

Boerule!

Teodor (sfidîndu-l)

Radule!

Radu (acelaş)

Ciocoiule!

Teodor

Să nu fi obraznic.

Crisanta (se aşează înaintea lui Teodor)

Sînt bolnavă maică. Nu vă încăeraţi. Am fost doica ta patruzeci de săptămîni.... (îneacă de tuse). Nouă luni de zile.

Teodor

A, aşa mojie? Îndrăzneşti să sari la mine? Țărane.

Radu

E nevasta mea.

Crisanta

A lui. (Radu e palid şi abia se stăpîneşte).

Teodor

Tremuri robule!

Radu

Bate-mă. Pune argaţii... Dar d-ta n'ai să vorbeşti cu ea acum.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

89

Teodor

Să vedem minunea asta. Cum ai să mă oprești?

Radu (ridică brațele și strângând pumnii)

Uite așa.

Crisanta (se lipește de Teodor rugându-se)

Maică, fă măcar pentru ea... Du-te puiu mami. E nevasta lui.

Teodor

I-am făgăduit.

Crisanta

Pentru mine.

Teodor

Două vorbe... Pe urmă plec. Sânt gata.

Crisanta

Fă măcar pentru ea. Dacă nu pentru altcine-va. Du-te pruncu mami. E nevasta lui.

Teodor

A lui... Nu e sigur.

Crisanta

Face moarte de om, ticălosul!

Teodor

Ce mă rogi tu e zadarnic.

Radu (se apropie)

Hotărăște-te, boerule.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

90

Crisanta (către Teodor)

Vrei să pierim. Numai sta...

Teodor (către Crisanta)

Rămâi sănătoasă. (către Radu) Avem să ne mai vedem odată noi. (iese).

Crisanta

Ai fost sdravăn tu. Dar eu o să mor. (Tușește, Voica intră. Pare surprinsă de prezența lor. După ce'i privește câțva timp, se apropie de ei).

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

91

Nicolae Grigorescu: Curtea gospodăriei

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

92

SCENA III
Voica, Radu, Crisanta

Voica

Maică tușe, ce e norul ăla de praf?

Crisanta

Un vârtej, un vârtej, puico.

Voica

Nu-mi spui drept. Uită-te bine.

Crisanta (pune mâna strașine la ochi)

Vezi învrăjbitul. Ce rotocoale de praf face. Vârtej mai cald. Vârtej. Așa se ridică vara, totdeauna.

Voica (se uită cu nerăbdare în aceeași direcție)

A oprit. (oftează) Cine a fost aici?

Crisanta

Nimeni. Ce ne ceri așa socoteală?

Radu

(Pune mâna la ochi. După ce a privit și el în aceeași direcție mai multă vreme. Prefăcut). O trăsură cu cai. Ai dreptate tu. A văzut bine, baba Crisanta. Nu e nici pomeneală de vârtej.... Dece dar minți fata?

Voica

L-am scăpat atunci.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

93

Radu (același joc ca adineaori)

Și...

Crisanta

Destul mă. Că o întărâți...

Radu

Se vede treaba... că se duce la oraș.

Crisanta

Nu e nimeni, fata mami. Nu te lua după el... (o sărută). Floarea maichi... (Voica se ridică în vârful picioarelor și privește în zare). Lasă. Nu te mai uita. Nu. Puiculițo. Că e degeaba. N'ai ce vedea. Ia-ți ochii de acolo. Că pe urmă mă superi. Îmi vine dracii și mie. N'auzi?

Voica (nemișcată)

A pornit din loc. Se duce...

Crisanta (distrată)

Cine să se ducă?

Voica

Norocul meu.

Radu

Adică ibovnicul...

Crisanta

Așa e. Ai vre'o treabă cu el? Răspunde. Ai plecat de dimineață de acasă, ca să'l cauți? I'am făcut eu vânt. N'ai tu grije, (pauză) ce îți pare rău, că s'a dus? Întoarce capul. Când vorbești cu mine.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

94

Voica

Nu v'a lăsat, nici o vorbă?... Nu v'a spus nimic?

Radu

Cum nu... Mamă Crisanto. Ia-o nițel de scurt. Dacă n'oi repezi-o d-ta. Nu se dezmeticește.

Crisanta

Întoarce-te acasă.

Voica

Vreau să vorbesc întâi ceva cu tine.

Crisanta

Zi.

Voica

Maică tușe, îmi pare rău, că trebuie să te supăr.

Crisanta

E hai? Nu mă mai ține mult aici. Te treci cu prostiile astea.

Voica

Îmi pare rău... Știu că are să te mîhnească...

Crisanta

E zi odată. Că nu e nimic.

Voica

Vreau să stric nunta.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

95

Crisanta

Tu! Tu.

Voica

Da.

Crisanta

Ești tu în stare, diavolițo?

Voica

Radule, ține... darurile de nuntă. (Își scoate inelul, cerceii și brățarea. Radu nu le primește).

Crisanta

Copil vrășmaș, așa mă necăjești? Voico. Ce e asta?

Voica

Ești nebună, maică? (Voica aruncă inelul și cerceii pe jos)

Crisanta

Sânt. Cum te porți tu.

Crisanta

Îndată. Să le aduni. Eu am zis. Una câte una... Ai să culegi de jos.

Radu

(Voica păstrează aceeași atitudine). Nu vrea. Stă tot așa. Nu se apleacă de fel.

Voica

Pentru ce l'ați gonit? Cine sunteți voi? Maică tușe, a fost la mine în brațe, azi noapte.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

96

Radu

Ia-le când îți spune femeea odată.

Voica

Radule, tot ce a fost între noi s'a isprăvit. Nevasta ta, nici moartă, n'am să fiu.

Radu

(Le adună de jos). Am să le iau eu.

Voica

L'ați pândit aici. Ați uitat că e boerul vostru? V'ați bătut joc de el. Răspundeți?

Crisanta

Ce-i veni? Doamne!... Ce-i veni? Oi fi bolnavă, maică? Oi fi fermecată... Tu în firea ta nu ești. Ce să-ți facem? Mă frământ. Numai am nici o putere. Să așteptăm să vie și ta-su. Să vedem ce zice și el. Tot așa ai să-i spui și lui?

Voica

Ce-ți pasă ție.

Radu

De ce ai să te apuci acu? Încotro ai s'o iei? Ce are să ajungă de tine? Spune-ne! Dacă mai ești în toate mințile.

Voica

Ascultați. Sosește. Îl aduce-îndărăt! (Isbucnind (de bucurie). S'a întors! Vin împreună. A! Uite-i ... V'ați căsnit de geaba să ne despărțiți... Doamne! văd bine? Nu (zdrobită) singur! (Intră Pavel).

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

97

SCENA IV
Voica, Crisanta, Radu, Pavel

Pavel

Ce rost aveți voi câte trei la fântâna asta , în mijlocul câmpului?

Crisanta

Pe boer nu l'ai întâlnit pe drum?

Pavel

Chiar acum mă despărții de dumnealui.

Crisanta

Pentruce nu l'ai adus fii-ti îndărăt?

Pavel

Am încercat eu. Mi-a dat însă să înțeleg – Voi știți pricina plecării lui. Îmi ascundea ceva.

Crisanta

Numai e nici o nuntă. Nu mai vrea fii-ta, cu nici un preț.

Pavel

Nu mai vrea fii-mea? Ce vorbă e asta?

Crisanta

Uite, nu-i mai trebuie bărbat. Așa i-a cășunat. Ea să te deslușească. Zi, maică. Adineaori, ce gură făceai! Răspunde lui tat-tu. Apără-te. Ce stai?

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

98

Voica

Tată, am greșit azi noapte. A fost boerul la mine... și...

Crisanta

Mincinoaso!

Voica (către Crisanta)

Nu mă lași să vorbesc?

Radu

N'are nici o rușine.

Pavel (către Radu)

Boerul! Radule. Să râdă el de casa mea și de copii mei...

Radu

Da, tată socrule.

Pavel

Voico, vino; fata tati. Cum se poate? Tocmai tu să ne superi așa?

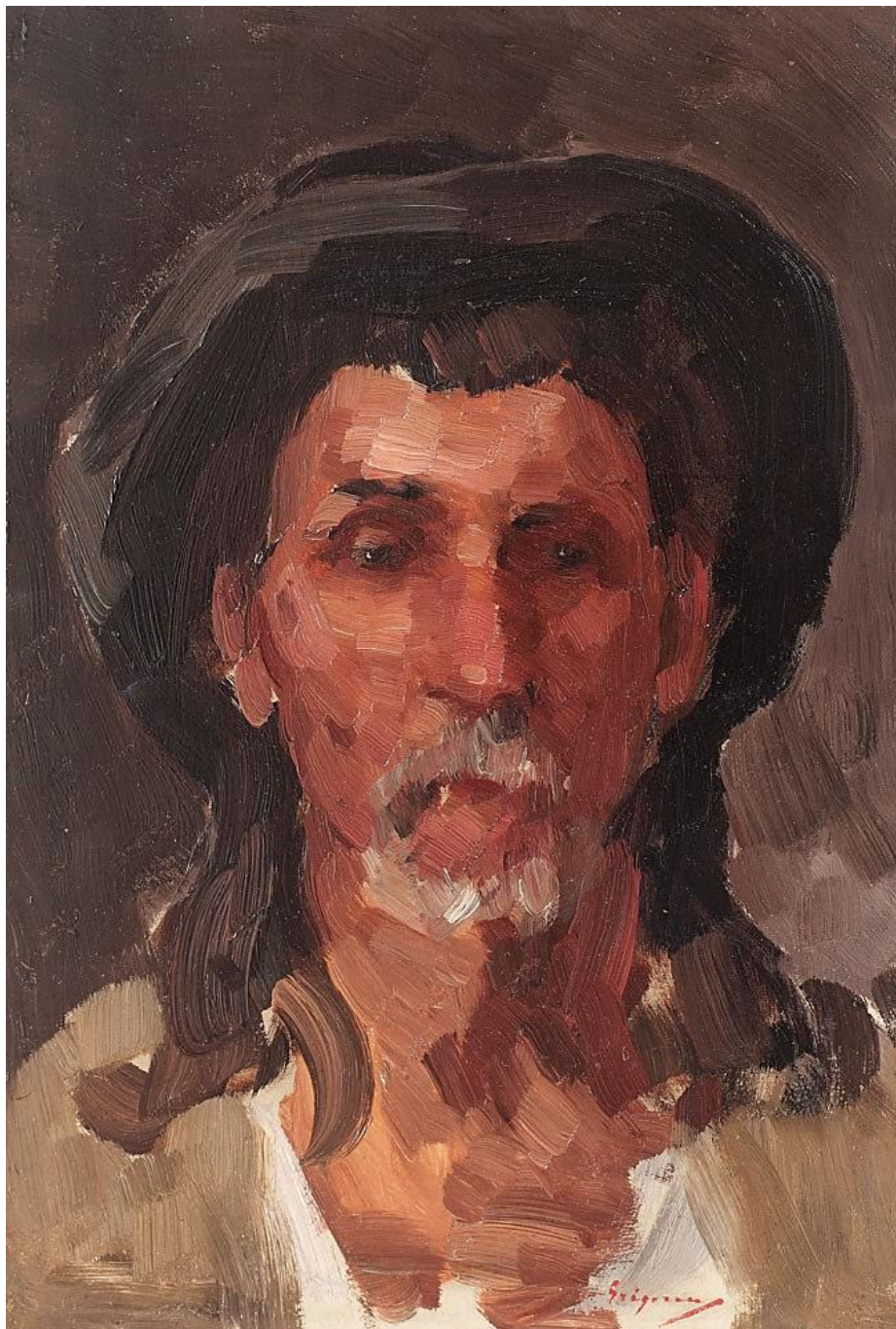
Voica

Cu Radu și maica tușe nu merg alături. Vino încoace — numai tu și cu mine. L'au gonit ca niște nemernici. S'au purtat cu el, ca cu ăl din urmă tâlhar. Noaptea i-au eșit înainte de l-au batjocorit. Tată, dacă zici tu, că au făcut bine mâine merg să mă cunun la biserică cu dușmanul meu. Pentruce mi l'au luat hoțește așa. Cine sunt ei? Să nu-i mai văz pe amândoi. Sunt fata ta. Pe tine te ascult. Dar să nu fii alături cu vrășmașii mei. Cu maica tușe și cu Radu. Depărtează-i. Strigă-le să plece. În casa ta să nu mai calce. (Se duc, înainte amândoi, pe când Radu și Crisanta rămân singuri).

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

99

Nicolae Grigorescu: Portret de țăran

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

100

ACTUL IV
(Curtea lui Pavel. După amiază)

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

101

SCENA I

Pavel, Radu

(Pavel privește neliniștit printre uluci)

Radu

Ți-e frică să mă vadă fii-ta aici? Spune drept; o pățești când dă cu ochii de mine.

Pavel

Nu, voiam să știu... Cine stă colo cu spatele spre noi.

Radu

De ce te apleci?

Pavel

Credeam că e fii-mea.

Radu

Ți-e teamă? Mai bine mă duc. Te pomenești că-ți face vre-o încurcătură.

Pavel

Nu. Rămâi.

Radu

Nu vreau să te certe din pricina mea.

Pavel

Ascultă! Unde e ca acum?

Radu

Ce nevoe mai am eu să știu unde e.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

102

Pavel

Radule. Nu știu ce am azi de mi-e urât. Să nu mă părăsești.

Radu

Ce s'a întâmplat? (râde)

Pavel

Uite nu m-am așteptat să se poarte cu mine așa, fata mea. Ați avut dreptate. Azi dimineață, după ce m'am despărțit, am luat-o cu mine. Trăgeam nădejde s'o împac. Eram mulțumit că am să aflu ce se petrecuse în lipsa mea. Cum am ajuns însă aici, nu a mai vrut să scoată o vorbă. Am rugat-o. A fost degeaba. Pe urmă a ieșit din curte... Cel puțin să spue și ea o vorbă. Nimic, n'a venit acum nici de prânz să mănânce. Nu se vede nicaieri.

Radu

E prin sat.

Pavel

Ce face acolo?

Radu

Se ține lumea de ea ca după urs.

Pavel

Mă prăpădește... Nenorocul care l-a avut.

Radu

De ce ești tu vinovat de năsdărăniile ei?

Pavel

Dacă sînt părintele ei. M'am rugat totdeauna lui D-zeu. Când m'o bate pentru nescai păcate, să mă pedepsească pe mine. Să nu se atingă de copil. Dacă e așa de nenorocită

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

103

acum, e că e osânda mea. Și e carnea mea. Sângele meu în ea. Tu ești tânăr și nu poți să pricepi tot.

Radu

Tată socrule, ești om în toată firea, se poate, să vorbești așa?

Pavel

Mă plângi!

Radu

Tu, un sfânt, te potrivești cu fii-ta, care a urzit ca o nerușinată împotriva noastră?

Pavel

Nu putem s'o aducem îndărăt?

Radu

Nu m'oi trimete acum, după ea?

Pavel

Când ai copii. Ce greu e.

Radu

Dacă m'ai oprit pentru asta aici, atunci ai nimerit ca Eremia cu oiștea. Că nu am să mă duc. Nici mort. Mă înțelegi.

Pavel

S'o chemăm.

Radu

Chiam-o singur. Ce zor ai de mine? Or așteapt-o. C'o să vie la Paștele Calului; ori când mi-oi vedea ceafa eu. (aparte) E rost să mă răzbune. Tot nu mi-a scăpat de tot din mână.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

104

Fac ce vreau din socru- meu.

Pavel

(Îi curg lăcrămile șiroae) Dar curățenia ei... Cinstea. Nu și-a perdut-o?

Radu

Cine știe?

Pavel

Mișelule!

Radu

Desmățata? Cinstită... (râde)

Pavel

Nu se poate.

Radu

A înșelat-o boerul acum câteva zile. Au văzut oamenii. Nici ea nu tăgăduște. Bine, cel puțin, că am prins de veste din vreme. Slavă ție doamne. Mă feriși de ocară... Altfel ce era să mă fac. Dacă aflu fapta ei urâtă mai târziu. După cununie.

Pavel

Mai adu-mi pe cineva, care să vorbească ca tine.

Radu

Numai e taină, că pe fiita a batjocorit-o boerul. Ai răbdare.

Pavel

Să vie acasă. Nu vreau să știu ce a făcut. Dacă a fost rânduie să greșească. D-zeu s'o povățuiască de aici înainte mai bine. Nu pot! Nu pot! M'auzi tu, să trăesc așa. Bătătura

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

105

fără ia mi-e pustie. Am vrut adineaori să duc vitele la apă. S'au oprit toate în loc. Se uitau, par-că, să mă mustre. Mă întrebau de stăpâna lor. Nu pot, Radule, că sînt bătrîn. Să vie că sînt singur. Numai îmi pomenești de păcatele ei. Tăceți din gură. Lăsați-o așa. Vă rog încetați. Vedeți-vă mai bine voi de treabă.

Radu

Ce om de nimic ești. Nu e de făcut ceva cu tine.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

106

Nicolae Grigorescu: Rodica la pârâu

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

107

SCENA II
Pavel, Radu, Crisanta

Crisanta (intră bolnavă, sprijinindu-se de un băț)
Sunt pe isprăvite! Mă văzură și aici! Na. Copiii tăi. (tușește). A mai rămas drojdie, pe fund, nu viață-în mine.

Radu

Nu te mai astâmperi!

Crisanta (gemând)

Mă duc! Mă topesc ca lumânarea.

Radu

De ce ai plecat tu de acasă? (o ia de mână). Stai jos. Liniștește-te întâi. Și pe urmă să vorbești. (se așază pe un scaun).

Crisanta

Nu-mi pare rău maică că mor. Îmi pare rău de altceva: că mor prost. M'am canonit degeaba.

Radu

Păcat de tine.

Crisanta

Am venit, fiindcă nu-mi place ce am auzit.... Lumea vorbește acum, fel de fel. Vreau să știu ce e adevărat. Unde e Voica?

Radu

Vezi-ți de treabă. Nu te îngriji tu de asta.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

108

Pavel

Plec s' o caut prin sat.

Crisanta

Nu te mai duce.

Pavel

Ce? Ai să mă oprești tu?

Crisanta

Te-ai deșteptat târziu.

Pavel (încurcând vorba)

Ce zici?

Crisanta (către Radu)

Auz că a fugit.

Radu

Fleacuri!

Crisanta (tușește)

Brașoave?

Radu (a parte)

Minciuna asta a prins. Am scos-o când umblam prin sat. Înainte de a veni încoace.

Crisanta

Am aici un om, care a întâlnit-o pe șoseaua mare... Fă socoteala. La un sfert de poștă depărtare de sat. Dacă nu mă crezi pe mine.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

109

Radu

Ce fel de om e ăsta? E dela noi de aici?

Crisanta

E un străin.

Pavel

Să vie încoace.

Radu (către Crisanta)

O fi dintre băeții noștri? (aparte) sigur. Lasă că am potrivit eu.

Crisanta (tușește)

Of! Ia seama Pavele. Ce mi-ai făcut de azi dimineață aici? În loc să ții de scurt pe fii-ta, s'o bagi în casă, și s'o închizi cu cheea! Ai lăsat-o să umble. Ca o desmetică pe drum.

Pavel

Ai dreptate, Crisanto!

Crisanta

Nu zic. Poate să fie o minciună fuga ei. Vre-un zvon. Vorba e că ești părinte și trebuie să te îngrijești din vreme. Poate că nici eu n'am crezut.

Pavel

Totdeauna m'ai ajutat, Crisanto. Unde e omul acela?

Crisanta

Văz că habar n'aveți. Nu după ce s'o întâmpla, Pavele. Atunci îți mulțumesc. Eu, și n'am putut s'o opresc să facă o faptă rea, atunci când am știut. Dar tu.

Radu

Să mergem, tată Socrule. Să ne povestească flăcăul ăla ce a văzut. (Crisanta vrea să

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

110

vorbească). Nu vreau să te ostenești. Nici un cuvânt! Să te faci sănătoasă. Altădată o să ne povestești. (Îi ajută să se scoale și ies câte trei). Cu D-zeu înainte. Am să mă țin de urma ei. Un pas să nu facă.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

111

SCENA III

Voica (singură)

(Intră prin spărtura de ulucă, pe care o făcuse Teodor peste noapte. E plină de praf și aproape despletită. Se uită speriată îndărăt. Din fundul grădinii se aud strigătele și zgomotul mulțimii, care au urmărit-o prin sat până înăuntru. Oftează și își șterge din când în când lăcrămile. Sgomotul crește câtva timp apoi se liniștește. După ce a aruncat cu pietre și cu bulgări în curte, mulțimea se risipește).

Nemernicii! Au fugit după mine, până aci. Abia am scăpat, din mâna lor, cu viață. Tot satul, l'a ridicat Radu, în potriua mea. Băieții și fetele cu care jucam altădată în horă. Mă alungă cu pietre, până în casă. Toți îmi strigă, pe uliță, că m'a necinstit boerul. „Am fost ibovnica lui. Femeea care mi-am dat trupul lui.” Ce rușine Doamne! Ce batjocoră! Cu o minciună ca asta, Radu a înebunit tot satul. Mă urăsc toți, pentru o faptă, pe care nu am făcut-o. Oriunde mă duc, mă scuipă în față trecătorii. Ca și cum aș fi un lucru necurat, sau dat răilor. Copiii îmi scot cântece. Nevestele oamenilor râd de mine. Rudele îmi pun porecle. Oriunde mă întorc, găsesc aici numai dușmani. Nici unul care să mă apere. În iadul ăsta, cine mai poate să trăiască? Mă duc, unde are să-mi fie, mai bine. Am în lumea asta, un om și eu, care n'are să mă lase să pier. Plec să-l caut. Ca să nu mai pierd vremea. Să-mi iau ce-mi trebie. (adună repede câte-va lucruri într'o legătură). Trebuia s'o fac asta, mai de mult. Nu acum, când au să-mi pue tot felul de piedici. Nemernicii! Sunt în stare să-mi ație calea... Am aci un leac, (scoate un ștreang din legătură: și-l arată). Dacă n'oi putea să scap de haita asta. Îmi pun capăt zilelor.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

112

Nicolae Grigorescu: Țărâncuță odihnindu-se

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

113

SCENA IV
Voica, Pavel, Crisanta

Pavel

Radule. Vezi tu cine e în fața ta? (către Voica). Vino, fata mea. Toți te vorbesc de rău.

Voica

Aveam nevoie de tine, tată!

Pavel

Ce s'a întâmplat?

Voica

Ai răbdare, că ai să auzi, 'ndată.

Pavel

Nu te-am văzut de azi dimineață. Copilașul meu, Fata mea. (Voica nu-l lasă s'o îmbrățișeze, chiar caută de se ferește de el)

Voica

Nu.

Pavel

Te porți rău. Iar ești... neascultătoare. Nici atâta lucru nu mă lași?

Voica

Tată, dar Radu ce caută cu tine?

Radu

Eu îi țin lui socru-meu de urât. E om bătrân. Mi-e milă să-l las singur. (Voica tace)

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

114

Pavel

Ce-ți trebuie tată? Ce aștepți?

Voica

Să-i zici lui Radu, să plece. Vreau să rămânem amândoi.

Radu (Pavel îi face cu blândețe semn să iasă nițel)

Bine. Mă dai afară pe mine. Adu-ți aminte ce am hotărât împreună...

Pavel

Așteaptă-mă dincolo. (Radu se retrage)

Voica

Ai uitat ce mi-ai făgăduit.

Pavel

Tu vrei să-l gonesc. (Vrea să iasă după Radu)

Voica

Te-am rugat să mă scapi de el. (Pavel vrea din nou să iasă) Lasă-l acum. (se apropie) O să te rog altceva, Să nu spui un cuvânt. La nimeni.

Pavel

Bine, zii.

Voica

Sărută-mă. (Pavel o sărută)

Pavel

Să trăiești... Ce ai pățit tu să mă mângâi așa? Ce e dragostea asta pe tine?

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

115

Voica

Bagă de seamă să nu-ți scape vre-o vorbă.

Pavel

Voico.

Voica

Eu nu trebuie să mai rămân aici.

Pavel

Unde?

Voica

De azi înainte nu pot să mai mănânc pâine cu voi.

Pavel

Vorbești prostii.

Voica

Fiindcă nu vreau să fii râsul și batjocura oamenilor... Am primit noaptea pe coconu Tudoriță la mine. Am stricat logodna și nunta. Pot să mai stau aici? Judecă.

Pavel

Voico, cine ți-a cerut vre-o dată socoteală despre astea?

Voica

Sînt o nerușinată sau nu? Faptele mele pe alții-i îngrozesc. Toți sînt în stare să mă sfâșie. Numai tu nu zici nimic?

Pavel

Fetițo.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

116

Voica

Ce eu nu știu?... Nu văz ce am făcut? Faceți-mi de drum mai repede. Altfel o să fie rău.

Pavel

Bați câmpii.

Voica

Plec, să mă întâlnesc cu boerul.

Pavel

Nu.

Voica

Tată. Să auzim de bine.

Pavel

Nu mă despart de tine.

Voica

Mă superi. Am să mă întorc... N'o să pier.

Pavel

Nu te las. (o apucă de mâini și o ține) Nu te încerca că nu-ți dau drumul.

Voica (zărește pe Radu)

Taci: Vine-ndărăt. (Radu intră) Gonește-l de aci... Ai să vezi tu că trebuie să plec. Ascultă-mă. Crede-mă.

Radu

Tată Socrule, ați isprăvit?

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

117

Pavel

Da.

Voica

Ce faci?

Pavel

Ascultă Radule. Nu mă lăsa.

Voica

Să nu-i spui!.. Ce- a fost între noi.

Pavel

Ba da. Am să spun... (Voica îl întrerupe)

Voica (către Radu)

Minte!

Pavel

Ba da, e adevărat!

Radu

Ce s'a întâmplat? Nu vă apucați să vă certați, până nu îmi istorosiți și mie...

Voica

Uite. Strigă în gura mare și îți cere ajutor. Când și-a dat cuvântul lui, de om cinstit, că o să tacă.

Pavel

Nu e adevărat. Te ții acasă.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

118

Voica

Am vrut să plec, după Coconu Tudoriță.

Pavel

Pentruce?

Radu (către Pavel strângînd pumnii)

Să îndrăsnească să fugă!

Voica (se repede asupra lui Radu)

Hoțule! Mi-ai jefuit tot. Atâta aveam și eu. Nădejdea c' o să-l mai văd. Mi-ai luat-o și pe asta. Tâlharule!

Radu

Voico. (o ține de mâini)

Voica (către Pavel)

Tâlharule! Pentruce mi-ai vîndut taina?

Pavel (către Radu)

Nu putem s' o ținem... Sănătate. Las-o atunci. Să se ducă. Să vadă ea. Unde e mai bine? La tasu acasă sau la mișelu ăla...

Voica

Nu-l batjocori.

Radu (către Pavel)

Parcă ți-e frică de ea, tată- socrule.

Pavel

Am crescut un șarpe lângă mine. Nu un copil.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

119

Radu

Iart-o și tu acum.

Voica (către Radu)

Nu te apropia, Iudo, de mine?

Radu

Pentru numele lui D-zeu. E om bătrân. Și ți-e tată? Nu se ceartă așa niciodată, un copil, cu un tată?

Voica

Dacă aș avea o putere, să mă lepăd de el. Să nu-mi aducă lumea aminte, că sunt rudă, cu tâlharul ăsta.

Radu

Asta e sămânță de drac , nu de om.

Voica

Ai isbutit. Am rămas aici. Ești mulțumit, tată? Ce o să faci acum cu mine? Am rămas acasă. Pune-mă să-ți fac vre-o treabă, să nu stau, așa, de geaba. Asta ai vrut! Ți-a fost frică, că pierzi, o slugă, nu că pierde din casa ta, un copil. Am priceput eu, numai decât. N'avea cine, să te mai ajute... să ari. Nu era cine să-ți mai adape boii. N'ai fi putut să te hrănești fără mine. Erai sărac. Mureai de foame, dacă te-ași fi părăsit eu. Am să te scap eu, tată, pe tine, de sărăcie. Mai adastă puțin.

Radu

Nedreaptă ești.

Voica

Chiar azi, am să-ți înjunghii vitele în mijlocul bătăturii. Am să-ți dau foc la munca de pe câmp. Și la tot ce ai agonisit... Adastă tu.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

120

Radu

Așa ceva n'am auzit, de când sunt.

Pavel

Maică Precistă! Iart-o. Nu știe ce face.

Voica

Mai am eu un dușman la inimă.

Radu

Fă jumătate din ce-ai făgăduit, și eu te scap. (o îmbrânțește cu violență) Du-te! Te lauzi!

Voica

Lasă-mă. Mai am de furcă cu cine-va...

Radu

Cu satul ăsta. Cu toată lumea.

Voica

Am de gând și apa care o beți din puț... s'o otrăvesc. Am să mă răzbun... Barem cu atâta să mă aleg.

Pavel

Ce e de făcut, Radule? Ce crezi tu, mai este vre-o scăpare?

Radu

Nici una (vorbindu-i încet la ureche) Trebuie să-i iei tu înainte.

Pavel

Cum?

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

121

Radu

Să te grăbești. — S'o ucizi — Cu mâna ta.

Pavel

Am înghețat...

Radu

Atunci, fă ce știi. Eu nu văd altceva că e de făcut.

Pavel

E prea curând.

Radu

Îți faci pomană cu ea. Ascultă-mă.

Pavel

Fă tu mai bine cu mâna ta.

Radu

Stă cu spatele spre noi. Uite. Ai vreme.

Pavel

Ferească. Dumnezeu!

Radu

Isprăvește odată... Hai! Lovește mai repede.

Pavel

Mâna o am, dar nu am ferul. (Radu îi pune repede un cuțit în mână) Ferul — l'am, dar n'am mâna... (Îi cade jos către Voica) Du-te și să nu te mai oprești.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

122

Radu (ține pe Voica. Cu îndârjire)

Îndărăt! Întoarce-te...

Pavel

Nu mă ating de copilașul meu. Auzi?

Radu

Babă Crisanto! Vino. Fata lui o învață să-și ia câmpii. (intră Crisanta repede)

Crisanta

Mi-e rău. Mor. (Radu și Pavel aleargă s'o sprijine).

Pavel și Radu

Ajutor! Ajutor!

(Voica fuge. Crisanta își dă sufletul în brațele lui Radu.)

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

123

Margareta Sterian: Nuntă la Brănești

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

124

ACTUL V

(Acțiunea se petrece la casa Crisantii, în marginea satului. Nu s'a făcut încă ziuă.).

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

125

SCENA I

Radu, un servitor

Radu (zărind servitorul, fără să-l recunoască)
Cine ești d-ta? Parcă te-aș cunoaște...

Un servitor
Cum nu. Sunt slugă veche în curtea boerească.

Radu (recunoscându-l)
N'ai plecat cu boerul ieri?

Un servitor
Cum nu.

Radu
Pentru ce spui cu gura pe jumătate?

Un servitor
Stăpânu-meu știe ce s'a petrecut la voi. A aflat despre moartea Crisantii. Chiar m'a trimes aici.... S'o îngrop. Doica lui... Și s'a gândit la ea. (Radu îl zmuțește). Radule, tovarășe.

Radu
Atunci ea e la el? Cum? A ajuns?

Un servitor
N'ai grije. Răspunz cu capul meu, că ai să o ai și tu în palmă.

Radu
Va să zică!...

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

126

Un servitor

Liniștește-te omule.

Radu

E a lui... o are acum. Are s'o ție în totdeauna.

Un servitor

Are să vie. N'are să stea. Cum te văz eu, așa sunt de sigur. Așteaptă să se facă ziuă și ai să vezi.

Radu

Nu se poate.... N'am să-i las să se bucure...unul de altul. Pentru asta m'am muncit eu atât. Am răbdat tot, ca să-i văd acum în brațe. Uniți.

Un servitor

Ești coșcogeamite flăcăul și ești mai rău decât un copil. Ai răbdare. Îmi pare rău că nu ești cuminte. Uite, la început mi-era frică de tine. Că nu știam cum să te iau și ce să-ți spun. Acum n'am grije. Sunt mai bătrân decât tine. Ai să mă asculți.

Radu

Lasă-mă. Lasă-mă.

Un servitor

N'are ce face stăpânul meu cu ea. Nu-l cunoști. Înainte dar. Acum, după întâmplarea asta, nu. Ce D-zeu, îți vorbesc ca un om, pe care-l cunosc. Așteaptă să se facă ziuă și ai să vezi. Hai cu mine. Să mergem să ne odihnim nițel. Ce D-zeu, ni s'o cădea și nouă. Toată noaptea ne ajunge.

Radu

M'ați înșelat. Ați fost vorbiți câte-și trei.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

127

Un servitor

Nu e adevărat. Crede-mă. Ne-am pomenit cu ea fără veste pe drum. Hai înapoi ca să-ți povestesc tot. (Radu zdrobit). Ți-o aduce. Ți-o dă îndărăt.
(Ies amândoi)

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

128

Nicolae Vermont: Așteptare

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

129

SCENA II
Voica, Teodor

Teodor

Să faci bine acum să vorbești mai încet...

Voica (aplecându-se peste gâtul lui)

Stăpâne te mușc. Lasă-mă zău. Mor, să-ți apuc pielița cu dinții... Ce stricată sunt.

Teodor

Dă-ți seama ce vorbești.

Voica

Parcă sunt bătută. De când te-am găsit – mi-am pierdut mințile.

Teodor

Nu înțelegi?

Voica

Am să înebunesc. Sufletul meu...

Teodor

De ce ai fugit de acasă?

Voica

Sunt roaba d-tale. Până oi muri.

Teodor

Scutește-mă...

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

130

Voica

Ce drum lung. Numai ajungeam. Unde suntem?

Teodor

Așteaptă că ai să afli.

Voica

Ai mânat cai în locul vizitiului. Să nu fi greșit drumul.

Teodor

Te-am adus îndărăt...

Voica

Unde suntem aici?

Teodor

La baba Crisanta... vezi.

Voica

Parcă aş cunoaște locurile astea...

Teodor

Aici ești acasă.

Voica

Pe valea asta e satul nostru...

Teodor

Cred.

Voica

Stăpâne ce-ai făcut? Chiamă-ți vizitiul. Să întoarcă trăsura. Am greșit drumul.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

131

Teodor

Ferească D-zeu.

Voica

Ne-am rătăcit. (Îl apucă de mâini). Îndărăt! Îndărăt!

Teodor

Eu te-am adus... înapoi nenorocito.

Voica

Va să zică ai știut unde mergem?

Teodor

Nu tăgăduesc.

Voica

Ai făcut d-ta fapta asta?

Teodor

Nu te mai iubesc. M'am gândit să mă scap de tine.

Voica

Nu. Nu.

Teodor

Vreau liniște de azi înainte. Dă-mi pace.

Voica

Nu te las. — Să plecăm!

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

132

Teodor

Prea ține de mult istoria asta. De ce ai venit după mine.

Voica

Te iubesc și mai mult.

Teodor

Ai să mă lași singur.

Voica

Să nu mă gonești.

Teodor

Ne despărțim.

Voica

Lasă-mă să-ți sărut mâinile. Roaba ta îți cade în genunchi și te roagă s'o ierți. Fă ce-va pentru ea. Ea a făcut pentru tine tot.

Teodor

Luaț-o de aici. V'am adus fugarul.

Voica

Dorm toți. Noroc că nu te aude nimeni.

Teodor

Am să-i scol eu... să te încredințez că nu glumesc.

Voica

Mă dai pe mâna călăilor.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

133

Teodor

Ce-mi pasă ce o să se întâmple cu tine. Eu vreau să scap. Să fiu liber.

Voica

Mai lasă-mă azi. Te rog...

Teodor

Voico...

Voica

Să ne ascundem. Avem vreme. Taci.

Teodor

Săriți! Iar vrea să fugă.

Voica

Nu știe nimeni că ne-am întors.

Teodor

Ajutor!

Voica

Stăpâne te iubesc.

Teodor (Voica iese)

Voico, Voico! (singur) Ce făcui. Ce mișelie! Întoarce-te. (Zărindu-l pe Pavel). Iată și pe Pavel. Ce mișelie.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

134

Rudolf Schweitzer-Cumpănă

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

135

SCENA III

Teodor, Pavel, un servitor apoi Radu

Pavel

Nu vă las să dormiți. Sculați-vă! Sculați-vă! O să înceapă nunta. (Scoate din sân un fluer? Vrea să-l încerce). Sărut mâinile Boerule. Sărut mâna. Ce bucurie. Ce cinste. Te ținushi de vorbă. Bre. Te așteptam. Ne pierdusem nădejdea, că o să mai vii.

Teodor (către Radu)

Fata ta — ascultă moșule —

Pavel

E gata tot. Îndată. Vrei să chem mireasa? Ginerele?

Teodor (către servitor)

Du-te de o caută. Grăbește-te.

Un servitor

Atâta bucluc a făcut fata asta!

Teodor

Chiam-o îndată. Vreau să vorbesc numai de cât cu ea.

Un servitor

Vreau să știu ce anume.

Teodor

Aleargă. Nu e nevoie!

Un servitor

Vreau să știu de azi înainte tot ce faci D-ta.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

136

Teodor

Nu fii îndărătnic. Pleacă.

Un servitor

Nu pot să vă mai ascult, ca pînă acum, orbește.

Teodor

Când îți spun eu! Te-ai răsvrătit și tu?

Un servitor

Conașule nu pot. Iartă-mă. Lasați-mă să mă duc cu D-zeu. V'am slujit destul. Nu mai aveți trebuință de mine. Mi-am făcut datoria cât am putut. Trebuie să plec.

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

137

SCENA IV

Teodor, Pavel, un servitor apoi Radu

Vocea lui Radu

Poți să vii puțin încoace? (Servitorul nu răspunde). Să-ți arăt ceva.

Un servitor

Intră.

(Radu aduce în brațe corpul neînsuflețit al Voichii).

Radu

I-am tăiat frânghia... eu acum. E caldă. M'am deșteptat, că am auzit câini lătrând. Când m'am dus, era târziu. (Teodor plânge).

Pavel

Mireasa!

Cortina cade

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
 [1912]

138

Margareta Sterian: Nuntă

Mihail C. Vlădescu
Voica. Dramă în 5 acte
[1912]

139

**With Contemporary Literature Press
James Joyce is more present than ever!**

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing
Finnegans Wake:

Contemporary Literature Press

Bucharest University

The only Online Literature Publishing House of the University of Bucharest

<http://editura.mttlc.ro/>
<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake* in 111 Volumes

Totalling 30,000 pages

by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

*What is the most important part of *Finnegans Wake*?*

Certainmente, cuvintele create de Joyce lui-même.

We have made six volumes of them. Learn them—until!

You can download our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/joyce%20Lexicography.html>

Director **Lidia Vianu**

Executive Advisor **George Sandulescu**

The Times Literary Supplement No 5822
31 October 2014

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2015